JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. **Zaturdag, 9 April.** **N°. 29.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te ***Amsterdam.***

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.................... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag, den 11den April 1859, des morgens te negen uren, aan het gouvernements Hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den **Adjudant van dienst.**

BUITENZORG, den 29sten Maart 1859. — *De Kapitein Adjudant,* R. F. DE SEIJFF.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Februarij 1859 no. 61, is aan den kolonel, chef van de geneeskundige dienst in Nederlandsch-Indie, G. Wassink, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van commandeur der tweede klasse der orde van Albrecht den Moedige, hem door Z. M. den Koning van Saksen geschonken.

Bij Koninklijk besluit van den 18den Februarij 1859, no. 72, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen leeuw:

Mr. A. Loudon, algemeene secretaris van het gouvernement in Nederlandsch Indie.

Z. M. adjudanten in buitengewone dienst C. A. de Brauw, generaal-majoor van het wapen der infanterie bij het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland, en A. J. Andresen, kolonel van hetzelfde wapen, gewezen lid der staatscommissie, ingesteld bij Z. M. besluit van 16 Junij 1857, no. 90, en

P. H. Koster, luitenant-kolonel, chef van den generalen staf van het leger in Nederlandsch-Indie.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als president der wees- en boedelkamer te Banda, M. H. W. Nieuwenhuijs.

Benoemd:

Tot president der wees- en boedelkamer te Banda, jhr J. O. Rendorp, secretaris dier residentie.

Tot hoofd-commies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de tijdelijke hoofd-commies bij de directie der cultures J. M. C. Degent.

Tot pakhuismeester bij het zouthoofddepôt te Tanara (residentie Bantam), tevens belast met het beheer der inkomende regten en der recherche aldaar, de ambtenaar op non-activiteit P. L. Luijks, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst pakhuismeester bij het zouthoofddepôt te Boender.

Marine Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eerv l, uit 's lands dienst, de Europesche werkman bij de fabriek voor de marine- en het stoomwezen te Soerabaija, A. F. Kessler.

Beschikkingen, genomen
Door de Hoofdcommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indië, van af 1 *Julij* 1858 *tot en met Maart* 1859.

Eervol Ontslagen:

De ondermeester aan de gouvernements lagere school te Grissee F. A. de Graaff.

De ondermeester aan de gouvernements eerste lagere school te Amboina G. J. P. Canela.

De kweekeling aan de gouvernements lagere school te Pecalongan F. Strielack.

De kweekeling aan de gouvernements lagere school te Grissee D. P. E. van Loosbroek.

Ontslagen:

De ondermeester aan de gouvernements lagere school te Pasoeroean H. Burer.

Benoemd:

Tot tweeden onderwijzer aan de stadsschool te Batavia, de onderwijzer voor de O.-I. dienst J. Kunst.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Pecalongan, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Rembang J. van der Veer.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Rembang, de ondermeester aan de gouvernements eerste lagere school te Samarang N. P. L. Boijer.

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Soerabaija, de tweede onderwijzer aan de stadsschool te Batavia A. van Ooijen.

Tot derden onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Soerabaija, de tweede onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school aldaar P. C. van Ghert.

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Soerabaija, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Pecalongan J. E. van der Wijk.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Menado, de ondermeester aan de gouvernements lagere school te Buitenzorg L. G. van der Hoek.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Pasoeroean, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Poerworedjo J. L Bloembard.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Poerworedjo, de ondermeester aan de gouvernements derde lagere school te Samarang J. A. Mierop.

Tot vierden onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Soerabaija, de ondermeester aan de gouvernements lagere school te Soeracarta J. Leegstra.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Buitenzorg, H. van der Wulp, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot derden onderwijzer aan de R. C. weeshuisschool te Samarang, de ondermeester aan de gouvernements eerste lagere school aldaar J. M. Halewijn.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Madioen, de onderwijzer voor de O. I. dienst H. A van der Put.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Fort de Kock, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Buitenzorg, J. A. Immink.

Tot ondermeester aan de gouvernements tweede lagere school te Weltevreden, de ondermeester aan de gouvernements lagere school te Serang W. H. Snethlage.

Tot ondermeester, de kweekeling aan de R. C. Weeshuisschool te Samarang C. Piekhaar.

Tot ondermeester, de kweekeling aan de gouvernements lagere school te Benkoelen C. Barrett.

Tot kweekeling aan de gouvernements derde lagere school te Soerabaija E. Spier.

Tot kweekeling aan de gouvernements tweede lagere school te Samarang J. F. E. Jorissen.

Tot kweekeling aan de gouvernements eerste lagere school te Amboina B. J. Lans.

Tot kweekeling aan de gouvernements tweede lagere school te Makasser J. D. J. Snell.

Tot kweekeling aan de gouvernements eerste lagere school te Padang J. N. Dumont.

Tot kweekeling aan de gouvernements tweede lagere school te Amboina B. Soumokil.

Tot kweekeling aan de gouvernements lagere school te Cheribon J. Clacijs.

ADVERTENTIEN.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat in de maand April aanstaande, op een nader door den resident van Menado te bepalen dag, te Menado publiek in veiling zal worden gebragt, eene aldaar aanwezige belangrijke hoeveelheid goemoetoe-touwwerk.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat in den loop dezer maand, op een door den resident van Batavia nader te bepalen dag en uur, in het openbaar zal worden geveild eene hoeveelheid van p. m. 416,700 amsterdamsche ponden Sapanhout, afkomstig van Bima, Sumbawa en Dompo.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding van de dienst der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indie, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat het telegraaf kantoor te Probolingo met Zaturdag den 9den April aanstaande voor de publieke correspondentie wordt opengesteld.

In de nabijheid van de reede van Batavia is in zee in een lekkenden staat gevonden een praauw Djockoeng, lang 23 Amsterd. voeten, breet 1 voet en 10 duim, zonder merkbare teekenen.

Degenen, die vermeenen eenige aanspraak het op geborgene te kunnen maken, vervoegen zich ten kantore van den controleur der inkomende en uitgaande regten te Batavia.

Geschiedende deze oproeping naar luid van het bepaalde bij art. 555 van het wetboek van koophandel van Nederlandsch-Indie.

De kolonel, directeur der genie en inspecteur der sappeurs, maakt bij deze bekend, dat de 1ste alinea van artikel 15 der voorwaarden voor de uitbesteeding van den opvoer in 1859 van Samarang naar Banjoe Bieroe van 1000 koijang kalk, referte aan Javasche Courant dd. 26 Maart 1859 no. 25, moet gelezen worden als volgt:

»De aannemer zal door een geregeld vervoer zorg dragen, dat »elke maand minstens een achtste gedeelte der geheele, te trans»porteeren hoeveelheid kalk worde opgevoerd.

Met referte tot de aankondiging, voorkomende in de Javasche Courant van den 10den en 13den November 1858 no. 90 en 91 maakt de waarnd. hoofd-administrateur der marine bij deze bekend, dat, ingevolge bekomen last, op Donderdag den 21sten April 1859, des morgens te 9 uren, door den haven-en equipagemeester te Samarang, ten zijnen burele, eene heruitbesteding zal worden gehouden voor de levering van levensmiddelen, brand- en lichtstoffen ten behoeve der marine aldaar, gedurende het jaar 1859, en zulks volgens de voorwaarden in de genoemde nummers der Javasche Courant bekend gesteld, met die wijziging echter, dat alsnu de leverancie zal ingaan met den 1sten der maand, volgende op die, waarin 's gouvernements autorisatie wordt bekomen, om het betrekkelijk contract te sluiten.

De resident van Soerabaija brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat op Zaturdag den 16den April 1859, des morgens ten 8 ure, te Plosso, district Kabook, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaija, door den vendumeester aldaar bij kleine kavelingen en voor rekening van den lande publiek zullen worden verkocht p. m. 1500 stuks jatti balken en dolken van verschillende dimensien, afkomstig uit den aankap van 1857.

Berigten voor de Zeevaart.

In de Nederlandsche Staats-Courant komen onder anderen voor de volgende berigten aan zeevarenden:

De minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, na den 10den Januarij, voorloopig, tot proefneming, een licht zal ontstoken worden op den Ossenhoek (Noordzijde van het eiland Schouwen), ten doel hebbende, het meer gemakkelijk bevaren van het Brouwershavensche zeegat, bij nacht, te verkrijgen.

Bij goeden uitslag der proefnemingen zal, van het voor goed ontsteken van dat licht nadere aankondiging geschieden, met bijvoeging van eene zeil-aanwijzing.

's Gravenhage, den 6den Januarij 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSY.

Nieuw licht op den Ossenhoek. (Eiland Schouwen.)

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de genomen proeven met het op den Ossenhoek (Noordzijde van het eiland Schouwen) nieuw opgerigte licht, tot het meer gemakkelijk bevaren van het Brouwershavensche Zeegat, bij nacht naar wensch zijn geslaagd, en dit licht, zijnde katadioptrick van de vierde groote (kleine soort), 7.50 Ned. ellen boven den waterspiegel (hoogwater- getij) verheven, thans alle nachten brandt van zons-ondergang tot zonsopgang.

Aanwijzing tot gebruik van dit Licht.

Het Brouwershavensche Zeegat op het merk der beide lichttorens van Noord-Schouwen ingezeild, en op het dwarsmerk van den Verklikker in het draailicht gekomen zijnde, stuurt men met een paar streken Oostelijker koers naar binnen, tot dat het licht op den Ossenhoek zigtbaar wordt; daardoor loopt men vrij benoorden het Schaar en de daartegen liggende witte ton.

Men stuurt er alsdan regt op aan, tot dwars van den binnensten lichttoren. Daarna stelt men het licht op den bakboordsboeg, en draagt zorg, dat hetzelve verduistert of begint te verduisteren, wanneer men op de hoogte van de zwarte ton no. 8 komt. Daar voorbij zijnde, zeilt men af en aan in het verlichte en het verduis-

LESSEN VAN WELLEVENDHEID.

Wij leven in een tijd, waarin minder gelet wordt op deugd, geleerdheid en kennis, dan wel op hoofsche vormen. Wees een genie, wees de verpersoonlijkte deugd, wees eene wandelende stapelplaats van kennis en wetenschap, gij zult u niet bemind of geacht maken bij de menschen, wanneer gij niet tevens eene ruime dosis bezit van datgene, wat de menschen wellevendheid noemen.

Gij moet voor alles »manieren" kennen, want naar die »manieren" zal men in de zamenleving uwe innerlijke waarde schatten. Geest en hart moeten aan die »manieren" ondergeschikt zijn, want het zijn de »manieren" en zij alleen, die in onze geciviliseerde maatschappij den mensch vertegenwoordgen..

Ontbreekt u verstand, ontbreekt u kennis, ja ontbreekt u alle wetenschappelijke vorming, ontbreekt u zelfs deugd, het doet er allemaal niet toe: gij rolt toch heel gemakkelijk en heel prettig zelfs door de wereld, als u de »bon ton" maar niet ontbreekt....

De »bon ton" is de quintessence van de wellevendheid, van de »manieren"; de bon ton is het levenselixer, dat wel niet regtstreeks het leven verlengt, maar voor de menschen in onze bij uitstek beschaafde maatschappij het leven leven doet zijn.

Wee den sterveling, die de maatschappij intreedt, zonder zich den »bon ton" te hebben eigen gemaakt, of die het beneden zich waant, dien in acht te nemen! Hij moge schitteren door talenten, hij moge uitblinken in deugd, hij zal zich overal het hoofd stooten; hij zal onbemind zijn, onbemind blijven en onbemind sterven!...

Daarom behoort ieder, die geene roeping gevoelt tot het hermietenleven, maar in de zamenleving wenscht te verkeeren, »manieren" te leeren, den »bon ton" zich eigen te maken.

De regels der wellevendheid (of liever van wat men wellevendheid noemt) mogen voor het meerendeel strijden met alle verstandige begrippen, zij mogen dikwijls ons gevoel geweld aandoen of in strijd zijn met onze wenschen en onze begeerte, zij mogen ons belagchelijk maken in onze eigene oogen, wij moeten die regels eerbiedigen en er ons naar rigten...

De groote kunst, om ons bij de menschen bemind te maken en in de wereld te schitteren, bestaat daarin, dat men zich »aardig" weet voor te doen...

»Aardigheid" is in de wereld de eerste, de voornaamste menschelijke eigenschap..

»Aardigheid" onderscheidt zich in zooverre van geestigheid, dat het laatste eene speling van het vernuft is en het eerste gewoonlijk een gevolg van gebrek aan verstând... Maar »aardigheid" heeft voor den mensch veel meer waarde dan geestigheid. Verstand is in de zamenleving geen cent waard, in vergelijking van aardigheid.

Een »aardig" mensch kan nooit kwaad doen in de oogen der menschen. Hij heeft een vrijbrief, om elkeen bij den neus te leiden, iemand te bedotten, waar hij bij zit... Een »aardig" mensch kan bedriegen en de menschen opligten, als hij het maar doet op eene »aardige" manier.. Men zal er dan zelfs nog om lagchen...

Om een »aardig" mensch te kunnen worden, is het in de eerste plaats noodig, dat men de regels der wellevendheid op zijn duimpje kenne en zich den »bon ton" hebbe eigen gemaakt...

De wellevendheid eischt allereerst verloochening, algeheele opoffering van zich zelven. Men mag niets voor zich zelven, maar moet alles voor anderen zijn. Men moet zijne neigingen onderdrukken en alle opwellingen van het gemoed smoren, wanneer de wellevendheid het eischt..

(Wordt vervolgd.)

terde gedeelte door, en houdt het daarna op den stuurboordsboeg, om zoo doende naar de reede, vrij van den Berm van den Ossenhoek, te loopen.

Deze zeilaanwijzing is geheel onafhankelijk van de gelegenheid, en men moet dus, behoudens het opgegevene, bij het passeren van het Schaar, en de zwarte ton No. 8, naar gelang de wind Noordelijk of Zuidelijk is, meerder of minder in het verlichte gedeelte doorzeilen.

's Gravenhage, den 29sten Januarij 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSY.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 11 April, voor het commissiehuis van Abeelen Dennison & Co.

en

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door Cassalette & Co.

Op Dingsdag, den 12 April, voor het commissiehuis van van Slooten. Morgan & Co.

Op Woensdag, den 13 April, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het commissiehuis van John Pryce & Co., à 4 pCt. vendusalaris.

Op Donderdag, den 14 April, voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

en

Voor het sterfhuis van wijlen Tan Soeij Tek, op Togo Tiga, door Abeelen, Dennison & Co.

Op Vrijdag, den 15 April, voor het commissiehuis van J. Speet.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de testamentaire executeuren C. Krijgsman en F. W. Ries, te Soerabaija, van wijlen mevrouw H. L. Krijgsman, weduwe van wijlen den heer F. B. Buse.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den arabier Sech Abdullah Iebidie, den inlander Achmat en den chinees Loa Tekngo.

Door de weeskamer te Soerabaija, van wijlen den heer Pieter Adrianus Kroon.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 6 tot en met den 8 April 1859.

MARINE HOTEL. Mr. G. J. Keiser en echtgenoot, van Batavia. — C. C. de Wit, van Soerabaija. — D. Crap Hellingman, van Nagasaki. — R. W. de Haan, van Buitenzorg. — C. C. Ruige, van Soerabaija. — R. Grivel, van Pasoeroean. — J. Bentiem, van Idem. — H. A. Besier, van Onrust. — B. G. Flik, van de Reede. — P. H. Kramer, van Newcastle. — Mejufvr. A. Krohn, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. Trompfeller, van Samarang. — Buijs, van Padang. — Jansen, van Bencoelen. — Gaster, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Napoleon Mede, van Soerabaija. — B. Sikkens, van Liverpool. — D. J. Kraan, van King George Sound. — Mr. van Veldhoven, van Port Adelaide. — F. Metz, van Indramaijo. — J. Reintz Bok, van Newcastle. — A. Lupcke, van Rotterdam. — J. Saueressig en echtgenoot, van Idem. — J. Niehfeld, van de Reede.

JAVA HOTEL. H. J. Roseboom, van Muntok. — P. A. Brandt, van Kaapstad. — von Hedemann, van Sawangan. — Mr. J. A. M. Cats baron de Raet, van Rotterdam. — L. Hoefman, van Idem. — Mr. F. A. Loudon, van Idem. — Mejufvr. C. Hertz, van Idem.

Vertrekkende Personen.

A. H. Geerders en Echtgenoot. — P. Tiedeman, Jr. en familie.

ERRATUM.

In ons No. van ll. Woensdag staat, onder:

Militair Departement,

BEVORDERD:

Tot onderintendant der tweede klasse J. G. Bennink.

Moet zijn:

Tot onderintendant der eerste klasse ter Sumatra's Westkust, de onderintendant der tweede klasse J. G. Bennink.

Advertentiën.

VENDUTIE

op Donderdag den 14 April 1859,
voor het sterfhuis van wijlen **TAN SOEIJ TEK** op **Toko Tiga**
door
GOADEELEN, DENNISON EN CO.,
van **Wagens, Paarden, Rijtuigen, Meubelen, Briljanten, Diamanten, Goud-** en **Zilverwerk.**
(1154)

Vrijdag zal bij **J. SPEET,** worden verkocht:
Hollandsch Linnen Damast, Tafellakens en Servetten, van verschillende grootte van 8, 10 & 12/4 breed,
alsmede:
SARONGS EN KAINPANDJANG,
van zware roode Zijde met Gouden Bloemen en figuren. (1152)

Vrijdag, zal bij J. SPEET worden verkocht:
PATENT KNIFE AND FORK CLEANERS,
allerdoelmatigst om Messen en Vorken schoon te maken.
(1169)

Met referte aan onze vorige advertentie wordt bekend gemaakt, dat de
PUBLIEKE VENDUTIE TE SOERABAIJA
van het
PAKHUIS,
vroeger geoccupeerd door de firma
RUIJL, CRAMER & C°., aldaar,
alsnu bepaald is
op Vrijdag den 22 April eerstk.,
in het Locaal zelf.
Alsmede zal alsdan verkocht worden:
de aanwezige
Kantoor-Inventaris
en
EEN AANDEEL
in het *Soerabaijasche Prauwenveer.*
De Liquidateurs der firma's **de Weerdt, Ruijl & Co.,** en **Ruijl, Cramer & Co.,**
W. RUEB.
D. J. A. BAUDUIN.
W. J. VAN DEN BROEK.
Batavia, 6 April 1859. (1125)

VENDUTIE

op Dingsdag den 26sten April 1859, en op Maandag den 2den Mei 1859,
ten huize van den WelEdelen Heer J. CEZARD *te Salemba.*
wegens vertrek: door
John Pryce & Co.,

van een bijzonder fraaijen Inboedel, waaronder:
Compleete stellen rijk uitgesneden antieke Meubelen van Ebbenhout, Hang- en Kroonlampen, Spiegels, Schilderijen enz., enz.
verder:
Van een ***Europeeschen vis à vis, een dito Mylord,*** een ***Coupé*** en een ***Palankijn.***
Goedloopende Wagen Paarden, als:
2 span ***Bruinen***
2 » ***Bruine paarden*** } Overwalsche
1 » ***Zwarte*** »
1 ***Schimmel***
1 span ***Sidney paarden*** en
1 ***Sidney paard.***
zoomede:
Melkgevende Koeijen,
Wagentuigen, voor groote en kleine Paarden, een groote partij Bloemen in potten, enz., enz.
Regeling der Vendutie.
op Dingsdag den 26sten April.
Rijtuigen, Paarden, Koeijen en alle goederen buiten 's huis, op ***Maandag te voren*** te bezigtigen.
op Maandag den 2den Mei.
Het Meubilair en verdere goederen binnen 's huis, te bezigtigen op ***Zondag te voren.*** (1129)

In den loop dezer maand zal op een nader te bepalen dag, worden verkocht:
EEN ERF,
bebouwd met een
Steenen Woonhuis
met pannen gedekt, staande en gelegen op de Verburgsgracht, Blok L., 17de Deel, No. 6929, toebehoorende aan den boedel van wijlen **W. F. Paulus.**
(1094) J. SPEET.

LET WEL!

Het groot **Steenen HUIS** met Pannen gedekt, met dito Bijgebouwen, vroeger bewoond en nagelaten door wijlen den Heer P. MICHELS, in leven Koopman alhier, en te Koop of te Huur aangeboden bij annonce *Java-Bode* dd. *24 November* 1858, No. 94, alsmede nog **Vijf Steenen HUIZEN** met bijgebouwen door Allang Allang gedekt, gelegen in het Officiers-Kampement te ***Medong Mehé,*** zullen alhier op publieke Vendutie verkocht worden
Zaturdag den Zestienden April 1859.
De Executeur des Boedels,
M. F. SMETS.
Poerworedjo, 28 Maart 1859. (1102)

Dépôt de Voitures.

Le Soussigné a l'honneur de porter à la connaissance publique, que Mrs. **CASSALETTE & Co.,** à ***Batavia,*** sont les seuls DÉPOSITAIRES de mes Voitures pour ***l'île de Java*** et que c'est par leur entremise que se traiteront toutes les Affaires de ma Maison.
ALEXANDERE D'IETREN,
(1135) *Carrossier à Bruxelles.*

PIANO'S.

Messieurs **CASSALETTE & C°.,** ***à Batavia,*** étant les seuls **Dépositaires** de nos Piano's pour ***l'île de Java,*** nous avons l'honneur de prier le Public de s'adresser à eux pour tout ordre à nous donner.
Fois. BERDEN & Co.,
(1136) *Bruxelles.*

Echte Velvet Congnac
en
OUDE JAMAIKA RHUM,
5 Jaar op flesschen.
(1150) bij J. SPEET.

SUPRA FIJN ENGELSCH JAGT KRUID
van ***Hames,*** in half pond Blikjes.
(1151) bij J. SPEET.

PATENT BRANDSPUITEN
compleet, met alle toebehooren.
(1090) J. SPEET.

UITGEZOCHTE
SINGAPORE PLANKEN,
Te bekomen bij
(1094) J. SPEET.

De ondergeteekende heeft de eer bij deze het Bataviasche publiek bekend te maken, dat hare **RESTAURATIE,** op Vrijdag 15 dezer, zal gesloten worden.
F. TENTEÉ, *Joukes*
Batavia, 9 *April* 1859. (1146)

De Heer ***J. F. Tentee,*** zal in hetzelfde **locaal** voortgaan met de
SCHEEPSLEVERANCIE,
en neemt de vrijheid zich bij deze in de gunst van HH. Gezagvoerders en Reeders aan te bevelen, zullende hij niets onbeproefd laten, zich dat vertrouwen waardig te maken. (1147)

L. KUIJK,
Passement-werker,
(1109) ***Passer Baroe.***

Fraaije en buitengewone groote
PALEMBANGSCHE ROTTINGMATTEN,
voor groote Binnenvertrekken of Galerijen.
Bij
(1091) J. SPEET.

Ontvangen:
Superieure
LEITH PALE SHERRY,
bij
(1128) JOHN PRYCE en Co.

Eene prachtige
VICTORIA, VIS-à-VIS voor 4 personen,
Een MYLORD voor 2 personen,
allerprachtigst met Zijde bekleed en solide bewerkt.
Deze rijtuigen worden verkocht onder twee jaren guarantie, door
(1092) J. SPEET.

Eerste Kwaliteit
DAKPANNEN,
voortdurend verkrijgbaar bij de Heeren *P. Landberg en Zoon.*
(1113) JUTTING.

THÉATRE FRANÇAISE DE BATAVIA,
Avec la permission de M. le Resident.
LUNDI, 11 Avril 1859.
Sixième et dernière représentation de la première année d'abonnement.
MARCO-SPADA,
Opéra Comique en 3 Actes.
L'engagement de M. *Pascal* avec l'administration du théâtre de Batavia étant terminé, cet ouvrage sera répresenté pour la dernière fois.
VENDREDI, 15 Avril 1859.
Abonnement Suspendu.
AU BÉNÉFICE DE M. *PASCAL* (BARYTON).
L'AME EN PEINE,
Grand Opéra en 2 Actes, musique de *Flotow.*
LA MAITRESSE DU MARI.
Vaudeville en 1e Acte.
Ordre de Spectacle:
1o. La Maitresse du Mari. 2o. L'ame en Peine.
Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.
Le Directeur-Gérant,
(1148) VAN KINSBERGEN.

ALGEMEENE VERGADERING,
der Javasche Bank op Donderdag den 28ste April e. k., nader omschreven in de Java-Courant van 6e April 1859.
De Secretaris der Javasche Bank
(1142) J. VAN LENNEP.

WAGENDIENST **TE SOURACARTA**

De ondergeteekende heeft de eer het publiek te verwittigen, dat van af 1 April aanstaande, zijne Wagenverhuurderij voor de postdienst zal geopend zijn in de Krakalstraat, naast het Logement, en dat voortaan geene wagens te verkrijgen zullen zijn te *Kalitan,* doordien dezelve naar *Souracarta* zijn verplaatst. De rijtuigen, niet uitgegaan zijnde van bovengenoemd kantoor en voor welke te *Kalitan,* paarden gewenscht worden, zullen aldaar te verkrijgen zijn tegen *f* 2.— per paal.
De heeren landhuurders en verdere ingezetenen van en nabij Boijolalie kunnen zich beneden tarief-prijs abonneren, voor het traject naar Souracarta en terug.
Voor goede wagens en paarden, alsmede voor spoedige bediening, wordt met naauwgezetheid gewaakt en gezorgd.
(1089) H. W. VAN VUURDEN.

NOTICE.

The master of the American ship **»Audubon,"** takes this means of expressing his thanks to all those who so kindly volunteered their assistance to him on the night of the 31st Ult.—He would also request the masters of the various vessels in the roads, to whose ships any of the property of the **»Audubon"** may then have been transported for safe keeping, to notify him at the office of his agents, Messrs. *Paine Stricker en Co.,* in order that he may send for the same.
Batavia, April 6th 1859. (1139)

De Gezagvoerder van het Amerikaansche schip **»Audubon"** brengt bij deze zijnen openlijken dank toe aan al degenen, die hem zoo bereidwillig en hulpvaardig hunnen bijstand verleenden in den nacht van 31 Ult. Tevens verzoekt hij de Gezagvoerders dier schepen op de reede, naar welke eenige Goederen van den **»Audubon"** toenmaals mogten zijn overgebragt om in bewaring te nemen, hem daarvan kennis te willen geven, ten kantore van zijne Agenten de Heeren *Paine Stricker en Co.,* opdat hij dezelve zal kunnen doen afhalen.
Batavia, den 6den April 1859. (1140)

VERMIST.

Een Newfoundland **Hond,** langharig zwart en bruin, antwoordende op den naam van **Bob**
De aanwijzer of terugbrenger kan op eene ruime belooning rekenen.
D. J. BIJLEVELD.
(1143) *Koningsplein.*

Bij eene familie bestaat gelegenheid tot
KOST EN INWONING,
gemeubileerde of ongemeubileerde Kamers, naar verkiezing.
Adres den Heer VAN DORP, Letter A. ...
(1105)

Eene Jufvrouw van fatsoenlijke familie en beschaafde manieren, Prot. godsdienst, tusschen de 25 en 30 jaren oud, zoude gaarne in eene betrekking in Indië geplaatst worden.

Sedert vele jaren, en nog bij voortduring in Nederland, als gouvernante werkzaam kan zij de beste informatien verschaffen.

Behalve het Hollandsch, Fransch, Engelsch, is zij in staat, volledig onderrigt te geven in *alle* vrouwelijke handwerken, als mede in het teekenen.

Zij zoude ook niet ongenegen zijn het toezigt eener huishouding op zich te nemen. Men wordt beleefdelijk verzocht zich te adresseren onder Lett. H. K. aan de Heeren *G. Kolff* & *Co.* (1157)

Bij een docent aan een zeer bloeijend **Gymnasium** in eene der voornaamste steden van de Provincie ***Friesland***, bestaat weder gelegenheid tot plaatsing van eenige **jonge lieden**, die voor eene der Academiën verlangen te worden opgeleid. Ouders hierop regarderende en die hunne kinderen verlangen opgenomen te zien in een huisselijken kring, waar evenzeer op hunne geestelijke belangen wordt gelet, gelieven zich om alle nadere informatiën te wenden met franco brieven aan den uitgever dezes. (1099)

Eene dezer dagen alhier aangekomen **Dame**, welke grondig onderwijs kan geven in de Hollandsche, Fransche, Duitsche en Engelsche talen, en verder alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort, zoekt eene betrekking als **GOUVERNANTE.** Refl. gelieven zich te adresseren aan den Uitgever van dit Blad. onder letter **A. H.** (1086)

De betrekking op **Indramaijoe**, opengevallen door den dood van den heer *G. J. Poolman;* is vervuld.

J. F. HECKLER.

INDRAMAIJOE, 2 *April* 1859 (1111)

Te *Kampen* in Overijssel, waar ruimschoots gelegenheid bestaat voor **Onderwijs** in alle vakken, biedt zich eene fatsoenlijke familie aan tot het verleenen van *kost, inwoning* en *verzorging* aan een paar **jongens** of **meisjes**.

Adres *franco* onder letter G. bij de boekhandelaren K. v. Hulst te Kampen en H. M. v. Dorp alhier.

BATAVIA, 1859. (1117)

---

f 5,000.—
Op Eerste Hypotheek.

Te bekomen bij

J. VAN LENNEP, qq.

9 April 1859. (1165)

Wordt Gevraagd:

Ter overname een

DRUKPERS

met toebehooren.

Adres Letter **W** Bureau Java-Bode. (1105)

ER WORDT GEVRAAGD

op eene dag- en kostschool, eene secondante, die onderwijs kan geven, op de piano en in de **Hollandsche** en **Fransche** talen.

Adres letter **A.** met franco brieven, aan de heeren Gebr. KOCKEN, *te Soerabaija.* (1088)

FOR SALE.

The clipper schooner

NINA,

95 Tons, Built at Cowes in 1852, and Classed AE for 12 jears.

Apply to

WILSON & Co.
Agents

(1158)
8 April 1859.

TE KOOP

Het
HUIS EN ERF,

staande in de *Gang-Kaitappang,* thans bewoond door den heer **DE VOGEL**

En te bevragen bij

(1144) C. F. GIJSBERS.

TE HUUR

EEN HUIS

op *Kebon-Sirie*, tegen over het wachthuis, naast de heer *M. G. Joakim,* thans bewoond door de heer **Van Riet.**

Te bevragen bij

(1101) M. G. JOAKIM.

TE HUUR

Een

PAKHUIS

op de *Groote Rivier* naast de Factorij der Nederl. Handel Maatschappij.

(1153) ABEELEN, DENNISON & Co.

TE HUUR een huis op **Bazaar Senen**, naast en te bevragen bij den Heer **LUCK**, Horologiemaker. (1149)

Bataviasche

ZEE- EN BRAND ASSURANTIE MAATSCHAPPY.

ALGEMEENE VERGADERING van Deelhebbers op Maandag den 25sten eerstkomende, des voormiddags ten 11 ure, ten kantore der Maatschappij, ten einde, naar luidt van art. 20 der statuten, de Balans over het jaar 1858, welke inmiddels dagelijks van 10 tot 1 ure ter Vise ligt, te beoordeelen en het dividend te bepalen.

BATAVIA, *De Directeuren*,
den 7den April 1859. G. SUERMONDT.
(1164) VAN BERESTEIJN.

De ondergeteekende heeft alhier een handelshuis, onder de firma

E. TEN BRINCK & Co.,

opgerigt.

E. TEN BRINCK & Co.

SOERABAIJA, 1 *April* 1859. (1122)

De ondergeteekende heeft op heden alhier geopend een Huis van Commissie en Negotie onder de firma **MACLENNAN & Co,** en aan de Heeren **F. W. MULLER** en **R. HISSINK, Dz.** de generale volmagt verleend.

JOHN ALEX MAC LENNAN.

SOERABAYA, 30 Maart 1859. (1104)

De heeren **J. H. F. Schuurman** en **W. Hulshoff** zijn van heden af, als deelgenooten in onze firma opgenomen.

B. VAN LEEUWEN EN Co.

BATAVIA, 4 *April* 1859. (1112)

De firma **Dümmler & Co.** te Batavia is mijn generale gemagtigde.

(1100) B. A. HAGEN.

De ondergeteekende voornemens zijnde zijne **Tokozaken** te likwideren, verzoekt zijne debiteuren hun debet binnen den tijd van eene maand, gerekend van af heden, te willen aanzuiveren.

Ook is hij genegen zijne **Toko en woonhuis,** tegen zeer billijke voorwaarden, over te doen.

L. A TENTLER.

CHERIBON, 1 *April* 1859. (1109)

In gijzeling, wegens accuseerde overtreding Art. 2 Staatsblad 1849 No. 52 L. A. en, Art. 14 hetzelfde Staatsblad, slagt *niet* verder.

De gepensioneerde officier van gezondheid,

(1131) DR. PABST.
ex ***Slagter.***

WELTEVREDEN, *gevangenis, April* 1859.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het uitmuntendste middel voor ongesteldheid aan *maag* en *lever*. E..... T......, te *Purmerend* was gedurende negentien jaren in een ellendigen toestand en een ware last voor zijne vrienden. Hij leed zoo sterk een lever- en maagziekte, dat hij dikwijls weken lang het bed niet kon verlaten. Alle geneeskundige hulp was vergeefsch, en hij hield eindelijk op dezelve in te roepen. Negen weken geleden, begon hij de pillen van Holloway te gebruiken, en thans heeft hij aan den Professor Holloway geschreven, onder uitdrukking van zijn dankbaar gevoel, dat hij volmaakt hersteld is.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn *&* Co.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, *&* Co. en bij

de hoofdagenten Soesman *&* Co. (1096)

Debiteuren en Crediteuren van wijlen Mejufvrouw *S. W. Edwards* worden verzocht, binnen zes weken na dato dezer, betaling of opgave te doen aan

den Executeur,
J. W. STAMMLER.

TANGERANG, 5 *April* 1859. (1124)

Behangsel-Papier.

In ruime sortering van de nieuwste Patronen, voor Indië uitgezocht.

Te bekomen bij G. KOLFF EN Co.

Monsters op aanvrage verkrijgbaar. (1135)

Per Mail.

Mr. P. Mijer, over het openstellen van Kusthavens in Nederlandsch Indië.

J. D. Kruseman, over het openstellen der Havens.

J. Boeler, Nederlands Zeemagt in zijne overzeesche bezittingen. *Ontvangen* bij

(1130) G. KOLFF EN Co.

HOOGE PRIJZEN

GETROKKEN UIT DE

237e. Staats-Loterij

Collecte: C. G. BOONEKAMP, te Rotterdam.

No. 2532. De hoogste prijs van *f* 100.000
» 16884. » kapitale » » » » 25.000
» 12958. » » » » » 10.000
» 9051. » » » » » 5.000
3 prijzen van . . . . » 2.000
22 » » . . . . » 1.000

Per Mail ontvangen

voor de thans trekkende

238e STAATS-LOTERIJ

en te bekomen:

1 heel Lot . . . . à *f* 100.—
1 half » . . . . » » 50.—
1 vijfde » . . . . » » 20.—

Te Batavia bij G. KOLFF EN Co.
Te Samarang bij de GROOT, KOLFF EN Co.
(1097)

VERGULDE EN PALISANDER

SCHILDERIJ-LIJSTEN

van 40 cents tot *f* 2,— de voet, worden vervaardigd op alle verlangde dimensiën.

SCHILDERIJ GLAZEN

van de **grootste afmetingen.**

Vergulde SUPPORTS.

Te *Batavia* bij

(1058) G. KOLFF EN Co.

Vertrekkende personen.

De Heer *A. Macpherson* verlaat Java, en stelt tot zijnen gemagtigden de Heeren *Dr. O. Kunhardt* en *Geo. Graij.* (114[illegible])

STOOMBOOTDIENST

naar

Samarang en Soerabaija.

Gedurende de maand **April** zullen naar genoemde plaatsen vertrekken:

Het Stoomschip Batavia, den 10den
» » **Banda,** » **20sten**
» » **Batavia,** » **30sten**

Met genoemde STOOMSCHEPEN bestaat gelegenheid weder naar herwaarts terug te keeren.

Nadere informatien bij

(1098) W. CORES DE VRIES.

5 April 1859.

SAMARANG PACKET

Vertrekt gedurende de maand April den 10, 19 en 29 van Batavia en den 15 en 25 van Samarang, terwijl er altijd gelegenheid zal bestaan om Cheribon aan te doen.

Nadere informatiën bij *de Agenten*

(1168) LEVERT EN Co.

STOOMBOOT OENARANG.

Geregelde Stoomvaart tusschen

Samarang en Batavia.

VICE-VERSA.

De Stoomboot OENARANG van 260 **Paardenkracht**, metende 600 Tonnen, gezagvoerder **S. van Hulstijn,** zal gedurende de maand ***April*** van **Samarang** vertrekken den:

2den, 10den en 20sten des morgens ten 8 ure precies

en van **BATAVIA** naar **SAMARANG,** den

5den, 15den en 25sten des morgen ten 8 ure precies.

De Stoomboot biedt eene ruime en doelmatige inrigting voor **Passagiers 1ste classe** aan, terwijl voor **Passagiers 2de en 3de classe,** eene groote en afgezonderde localiteit is aangebragt. De disponibele laadruimte is geschikt voor 200 koyangs.

De directie zal door geregeld vertrek en zorgvolle behandeling voor Passagiers en goederen, alles aanwenden, de Reizigers en Inladers tevreden te stellen.

Namens de Reederij der Stoomboot
OENARANG,
E. C. WERNINK.
C. S. VAN HEEKEREN.

Agenten te **Batavia:**

LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co. (1087)

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, den 9 April 1859, No. 29.

BATAVIA.

Gisteren morgen is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van *Buitenzorg* alhier aangekomen.

—Den 8sten dezer is alhier ter reede aangekomen het Nederlandsch schip *Jannet,e*, gezagv. *A. Lupcke* Jr., aan boord hebbende een détachement suppletietroepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie *P. F. E. F. J. Saueressig*, medegeleiders de 1e luitenant der artillerie *A. C. H. Winter*, de 2e luitenant der genie *J. Kat* en de officier van gez. 3e klasse *L. C. A. Rombach.*

De troepen zullen heden de voor hen bestemde kazernes betrekken.

Het gedrag der manschappen, gedurende de reis, was uitmuntend, gelijk ook voeding en behandeling ten hunnen opzigte niets te wenschen overlieten.

—De, in het afgeloopen jaar met verlof naar Nederland vertrokken, onderwijzer W. Retgers had, vóór zijn vertrek van hier, door tusschenkomst van de Hoofd-Commissie van onderwijs, der Indische Regering verzocht, eene bezoekreis door Nederland te mogen doen, om daar de voornaamste inrigtingen van openbaar onderwijs te bezoeken, de verbeteringen in leermiddelen en leerwijzen op te nemen, en zich het voor Indië nuttige eigen te maken, ten einde daarvan, bij zijne terugkomst, voor het Indische Schoolwezen in het algemeen en voor zijn eigen werkkring, vruchten te trekken, en zóó de ware verhouding tusschen het Indisch en het Nederlandsch onderwijs goed te leeren kennen.

Hierop kreeg de heer Retgers tot antwoord, dat zijn verzoek naar het Opperbestuur in Nederland was opzonden.

Met genoegen vernamen wij alsnu, per laatste mail, dat genoemde heer, ten gehoore bij Z. E. den Minister van kolonien toegelaten, Z. E. breedvoerig dit ontwerp heeft uitgelegd, met dat gevolg, dat hij eene gunstige beschikking op zijn verzoek heeft ontvangen en voornemens was, die reis in de maand Maart te beginnen en door alle provincien van het rijk uit te gestrekken.

Als een bewijs van groote belangstelling in het doel dier reis, van de zijde des opperbestuurs in Nederland, kunnen wij nog melden, dat Z. E. de Minister van Binnenlandsche zaken de HH. Inspecteurs en Schoolopzieners heeft uitgenoodigd, den heer Retgers, bij zijne komst in hunne respectieve districten, zoo veel mogelijk behulpzaam te zijn.

Fort de Kock, 16 Maart. Nadat alhier op den 19den Februarij jl., ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M. onzen geëerbiedigden koning, eene parade plaats had gevonden, begaf zich de kapitein militaire commandant W. J. A. Visser, vergezeld door de overige officieren, naar het pas gebouwde en dien dag voor het eerst opengestelde cantinegebouw. Dit gebouw was met een eereboog versierd; in de buitengalerij hingen verscheidene zeer toepasselijke opschriften in de Hollandsche en de Duitsche taal- terwijl de groote zaal op zeer nette wijze met groen bekleed was, waaronder uitmuntte een groote en sierlijke krans, binnen welken het portret van Z. M. den koning, met HD. naamcijfers omkleed, hing. De onderofficieren, korporaals en manschappen zich in een halven kring verzameld hebbende, hield kapitein Visser een gepaste toespraak, die hij aanving met een driemaal hoerah voor Z. M. den koning, en den wensch voor het leven en heil van HD., zijn gezin en zijn huis. Hij drukte daarna allen op het hart, dat het nieuwe gebouw een verblijfplaats zoude mogen zijn van goede zeden en kameraadschap, enz. en, na onze kameraden voor Boni herdacht te hebben, eindigde hij met nog een driewerf luid herhaald hoerah voor Z. M. den koning.

Een der officieren commissarissen bedankte den kapt. Visser, die, dit beantwoordende, den officier, belast met de geniewerken, onder wiens leiding het nieuwe gebouw was daargesteld, bedankte. Intusschen hadden zich eenige zangers vereenigd. Versierd met bandeliers van de nationale kleuren en oranjelinten om hunne schotsche petten, bragten zij een goeden indruk te weeg en werden bij het goed voordragen hunner stukken zeer toegejuicht. Deze vereeniging heeft zich geheel uit zich zelve gevormd. De goede stemmen der zangers, hunne muzykale kennis en hunne goede verstandhouding, doen veel goeds van hen verwachten, en volgaarne vermelden wij de namen van den korporaal C. W. 't Hooft, president; A. C. F. E. Hampe, kapelmeester der Duitsche, en F. van Maassen, kapelmeester der Hollandsche liederen, aan wie die vereeniging vooral haren bloei verschuldigd is.

De dag ging in gepaste vrolijkheid voorbij. Des avonds was het cantinegebouw eenvoudig, maar net verlicht.

Toen kort daarop de kommandant der Padangsche Bovenlanden, de kolonel L. A. Boers, zijne inspectie maakte, was het blijkbaar voor dien geachten en verdienstelijken hoofdofficier eene aangename verrassing, toen hij, door alle officieren begeleid, het cantinegebouw binnentredende, aldaar door de zangers werd ontvangen, terwijl de zaal, evenals op 19 Febr., net met groen versierd was en tegenover den krans, waarin het portret en de naamcijfers van genoemden kolonel en een evenzeer sierlijke krans, was aangebragt. Na afloop der inspectie, die in ieder opzigt zijne tevredenheid wegdroeg, ontving hij nog eene serenade, waarbij de zangers ieder een gekleurde lampion droegen; de hartelijke wijze, waarop de kolonel hen bedankte, bewees dien zangers, dat hunne hulde hem welgevallig was.

Kapitein Visser, die het genoegen smaken mag, onder zijn commando zulke prijzenswaardige zaken tot stand gebragt te zien, heeft ook het voornemen een liefhebberijtooneel op te rigten. Nog lang mogen wij hem als militairen commandant behouden!

In de Javasche courant van 8 Julij 1857 no. 57 werd melding gemaakt van eene reis van den Gouverneur-Generaal naar de Preanger-Regentschappen, met het doel om de kinaplantsoenen in die residentie in oogenschouw te nemen.

Bij die gelegenheid werd eene mededeeling gedaan van het belangrijk feit, dat zich toen juist aan eenige boomen de eerste bloesem vertoonde.

Thans zijn door dr. J. E. de Vrij, inspecteur voor scheikundige onderzoekingen, toegevoegd aan den inspecteur, belast met de leiding der kina-cultuur, dr. F. W. Junghuhn, uit den bast van op Java aangekweekte jonge c. calisaga en c. condaminea boompjes, alcaloiden verkregen.

Eene hoeveelheid van 50 grammen grof poeder van den bast der c. calisaga leverde 2.155 grammen ruwe alcaloiden, of 4.31 pCt. quinini, quinidine en chinchonine. Eene gelijke hoeveelheid grammen grof poeder van de bast der c. condaminea leverde 0.2 grammen ruwe alcaloiden of 0.4 pCt. chinchonine en quinine.

Deze resultaten kunnen, vooral met het oog op den jeugdigen leeftijd der planten, in vergelijking met de verkregene uitkomsten in Bolivia en elders, als bijzonder bevredigend worden aangemerkt.

Het groote, voor het belang der menschheid- zelf gewigtige vraagstuk, of de kina op Java met hoop op goede uitkomsten geteeld kan worden, is daardoor opgelost.

Banjoewangi. — Op den 18den Maart jl., werd het berigt ontvangen, dat in de mouding van straat Bali een Fransch schip was gestrand.

Bij onderzoek bleek, dat die bodem, genaamd Concorde de Nantes, op Batoe Litjin, ten zuiden van Passir-Poetih op de steenen was vastgeraakt, in gevaarlijken toestand verkeerde en verloren zou zijn, wanneer niet terstond de lading gelost en het vaartuig met kracht van de steenen kon worden afgehaald.

Zr. Ms. stoomschip Samarang, inmiddels ter reede van Banjoewangi aangekomen, stoomde onmiddelijk derwaarts, en na veel moeite en inspanning mogt het den commanderenden officier gelukken, het bedoelde vaartuig vlot te krijgen en op den 21sten daaraanvolgende behouden ter voormelde reede te sleepen.

Van de lading is slechts eene onbeduidende hoeveelheid verloren gegaan, zijnde een gedeelte gelost in de ter hulp gezonden kruis- en loodsbooten en daarna aan den wal geborgen.

Padang. — Den 30sten Maart zijn hier in veiling gebragt 30,000 picols koffij, welke hebben gerendeerd ƒ 981,510,30 of gemiddeld per picol ƒ 32,71½; — zijnde ƒ 1,95 meer per picol, dan op de veiling van den 27sten December 1858 is behaald.

— Blijkens de, van 7 Maart ll. tot den 1sten April ll. van Palembang ontvangen berigten nopens den stand van zaken in de Lematang Oeloe (Palembang) werd ijverig voortgegaan met het insluiten der verstrekte doesson Djati. Daarbij is evenwel veel vertraging ondervonden, doordien een groot aantal tot de expeditionaire troepen behoorende koelies tot het aanbrengen van vivres moest gebezigd worden.

Voor de insluiting werden 4 wachtposten voldoende geacht en daartoe zoodanige emplacementen uitgekozen, dat zij met elkander in verbinding stonden en elkander onderling beschermden, terwijl zij bovendien alle gemeenschap met die doesson beletteden.

De hoofdpost van dien keten werd bereids den 10den Maart door 1 officier en 50 man bezet, en onmiddelijk daarna een aanvang gemaakt met den tweeden, welke den 14den daaraanvolgende gereed was.

Inmiddels werd Djati voortdurend beschoten uit Selawée en Moeara Seban. In verband met de steeds naauwere insluiting, waarvan de 3de post op den 17den voltooid was, en het doen van aanhoudende patrouilles in den omtrek, waarbij de vijand telkens verjaagd werd en verliezen leed, had een en ander ten gevolge, dat vele hoofden en muitelingen die plaats van lieverlede verlieten en hun getal op den 12den zoodoende reeds tot op 200 verminderd was.

Naarmate de insluiting hare voltooijing naderde, begon bij de muitelingen de vrees te vermeerderen, om in onze handen te vallen.

Bovendien ontstonden onder hen oneenigheden over het onvoldoende der uitgedeelde levensmiddelen en werd op den 18den door die muitelingen een mislukten aanval op den wachtpost no. 3 gedaan, die door den 2den luitenant A. C. H. Ahn met kracht verdedigd werd.

Daarbij sneuvelde een, naar diens kleeding te oordeelen, voornaam muiteling, en bemagtigden wij bovendien 1 geweer en nog andere wapens en oorlogsbehoeften.

Ten gevolge van dit alles viel die doessoen eindelijk op den 29sten Maart in onze handen, waarbij wij eenige lilla's, geweren en lansen op den vlugtenden vijand buit maakten, die bovendien eenige dooden en gekwesten achterliet.

Intusschen was de majoor van den Bergh, op den 13den, hersteld van zijne, bij den eersten aanval op Djati bekomen, wonde, in het hoofdkwartier te Selawée teruggekeerd en nam deze, tengevolge der overplaatsing van den luitenant-kolonel Lammerée naar elders, het bevel der voor Djati vereenigde expeditionaire troepen op zich.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Nog altijd blijft het de vraag: Zullen wij oorlog of vrede hebben? Veel is er voor het eerste, maar ook nog al wat hetgeen voor de tweede pleit. Wat de kansen van den oorlog betreft, zij zijn deze: voortdurende beweging bij de militaire departementen, speciaal in Frankrijk en Oostenrijk, aanschaffing van oorlogsbehoeften, en wat dies meer zij. Men beweert, dat de fransche regering, een memorandum gereed maakt, waarin de groote mogendheden bekend zullen gemaakt worden met de grieven van keizer Napoleon, voor zoo veel Italië betreft en waarin de gevaarlijke toestand van dit land uiteengezet wordt. Voorts heeft de Fransche minister van binn. zaken eene circulaire aan de prefecten gezonden, waarin deze aangemaand worden, de bevolking op den oorlog voor te bereiden; terwijl de dagbladen in dien geest werkzaam moeten zijn. De pogingen van sommigen, om door de kamers van koophandel stappen in het belang van den vrede te laten doen, zijn door de halfofficieele Parijsche *Patrie* zeer euvel opgenomen. Bij voortduring komen troepen uit Algerie aan en men verzekert zelfs, dat de officieren die tot de divisie Renault behooren, een voorschot op hun tractement hebben ontvangen; iets dat gewoonlijk plaats vindt, wanneer een veldtogt ophanden is, ten einde de officieren in staat zouden zijn, zich eene volledige uitrusting aan te schaffen. Oostenrijk heeft tot de verschillende staten van den Duitschen Bond eene circulaire gerigt, waarin wordt gevraagd, welke houding die staten zullen aannemen, wanneer het tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Sardinie tot een oorlog mogt komen. Eindelijk heeft Sardinie eene leening voorgesteld en wil zijn leger op 100,000 man brengen.

Een wat pleit voor het behoud van den vrede? Vooreerst, dat de oorlog in Frankrijk niet populair is; alle berigten komen daarin overeen. Daarna, dat de algemeene opinie in Duitschland zich meer en meer voor Oostenrijk begint te verklaren. Reeds gaan daar dan hier dan daar stemmen op, die den oorlog, waarmede Oostenrijk bedreigd wordt, voor een gevaar verklaren, dat den geheelen bond bedreigt. Zoo heeft o. a. de heer von Lerchenfeld in de Beijersche kamer van afgevaardigden den wensch te kennen gegeven, dat bij het bestaande gevaar van een vredebreuk, de uitvoer van paarden uit het Duitsche tolverbond reeds nu verboden mogt worden. Die interpellatie is sedert door de regering beantwoord. De minister von der Pfordten zeide, dat er voor alsnog geen genoegzame grond bestond, om den uitvoer van paarden uit het tolverbond te verbieden, daar bij onderzoek bevonden was, dat er in den laatsten tijd uit Noord-Duitschland slechts een niet noemenswaardig aantal paarden was uitgevoerd, en uit Zuid-Duitschland niet meer dan gewoonlijk. Hij voegde er bij, dat door vredelievende verklaringen van de groote mogendheden de vrees voor oorlog vooreerst weggenomen, of althans verminderd was. Maar hij vereenigde zich met de verklaring van den heer von Lerchenfeld, dat Duitschland in geval van oorlog eendragtig bevonden zou worden, en gezind, om gezamentlijk het hoofd te bieden aan gevaren, waarmede eenig lid van den Bond mogt worden bedreigd. De heer von Lerchenfeld was met dit antwoord niet geheel voldaan. Hij zeide, dat althans in Zuid-Beijeren vele paarden voor buitenlandsche rekening werden aangekocht, en dat de zaak naar zijn oordeel in het belang van het algemeene vaderland dringend voorziening van de Duitsche regering vereischte. Sedert heeft niet alleen bij de Stenden van Nassau, maar ook in de eerste kamer van Hannover eene interpellatie plaats gehad in gelijken zin. Wat de houding van Rusland betreft, deze is nog een gesloten boek. Eindelijk kan men onder de vredelievende verschijnselen rekenen de verklaring, door lord Malmesbury in het Engelsche Lagerhuis gedaan, dat de verzekeringen van het Parijsche cabinet op het behoud van den vrede hoop geven, een vredelievend artikel in het pruissische regerinsblad en vooral de meer en meer veldwinnende meening, dat Oostenrijk gezind is om tot concessien over te gaan.

Overigens wordt de kwestie van den dag door de halfofficieele Parijsche bladen op verschillende wijze besproken.

Sedert gisteren (21 Febr.) is het gerucht in omloop, dat Lord Cowley, de Engelsche gezant te Parijs, naar Engeland is vertrokken, zoo men meent te weten, om nieuwe instructiën bij zijn hof te gaan vragen. Dezulken, die voor den oorlog gestemd zijn, meenen, dat Engeland, in weerwil van zijne verklaringen, ten voordeele van de handhaving der tractaten van 1815 en dus van de Oostenrijksche heerschappij in het Lombardijsch Venetiaansch Koningrijk, wanneer de verbreking daarvan een *fait accompli* zal zijn, daarvan geen *casus belli* zal maken. Deze redenering krijgt eenigen grond door de *Presse*, waarin wordt gezegd, dat Engeland in het belang van zijn handel en nijverheid altijd begint met te protesteren tegen iedere inbreuk op de handelingen van

het Weener congres, maar dat het, zoo de door zijn gouvernement verdedigde tractaten verbroken worden, de wapenen niet zal opvatten tegen dengene, die deze tractaten geschonden heeft of als zoodanig wordt beschouwd. Om dit te bewijzen, voert bovengenoemd blad de protesten aan van Engeland tegen de Belgische omwenteling in 1830 en tegen de opheffing der republiek van Krakau in 1846 door Oostenrijk. Niet onopgemerkt is gebleven de aankomst van een Engelsch escader in de Middellandsche zee. Het kan echter zijn, dat dit in verband sta t met den tegenstand, welke de regering van koningin Victoria op de Jonische eilanden ontmoet.

Want het ontwerp tot herziening der grondwet, den 6den Febr., door lord Gladstone in de kamer van volksvertegenwoordigers ingediend,is afgestuit op den onwil der vertegenwoordiging, om daarover te beraadslagen, omdat daarin niet de geheele afscheiding van Engelar d op den voorgrond werd gesteld. Het ontwerp komt hierop neder: behoud van het protectoraat van Engeland, zoo als dat is geregeld bij het tractaat van Weenen, maar liberaler toegepast dan tot dusverre het geval was. De kamers kunnen door middel van een collectief adres aan de koningin, de terugroeping van den lord commissaris verzoeken en de uitvoerende magt gaat uit de handen van den senaat in die van een ministerie over, dat gemeenschappelijk door den lord commissaris en de beide kamers benoemd zal worden. De senaat zelf zal gekozen worden, deels door de wetgevende vergadering, deels door de koningin, volgens eene lijst, die haar daartoe aangeboden wordt. De wetgevende vergadering beslist over de belastingen en het budget van uitgaven. Deze zijn de voornaamste bepalingen van dit ontwerp.

De Engelsche regering is nu met de Fransche overeengekomen omtrent de regelen, d'e voortaan in acht genomen zullen moeten worden, bij het onderzoek van schepen. Deze regelen zijn aan de goedkeuring der Vereenigde Staten onderworpen. Den 28sten Febr. zal het gouvernement verlof vragen, om een bill in te dienen tot hervorming van het kiesstelsel. Twee Israëliten hebben dezer dagen weder in het Lagerhuis zitting genomen, de heer Myer Rothsch ld en de heer Salomons, oud lord mayor van Londen. Het huis heeft bij deze gelegenheid beslist, dat bij ieder toelating van een Israëliet een opzettelijk besluit daartoe vereischt wordt.

Sedert eenige dagen is te Parijs sprake van ministerieele wijzigingen. De ministers Fould, Delangle, Walewski en Magne zouden aftreden. Iets meer dan een gerucht is dit echter niet.

De verkiezing van vorst Alexander Jan van Moldavie tot hospodar van Wallachye baart der Porte veel zorg. Het is deze gebeurtenis, die aanleiding geeft, dat de Parijsche conferentie op nieuw is bijeengeroepen, om te onderzoeken en uit te maken, in hoeverre deze dubbele verkiezing al of niet geldig is. Reeds het eerste gerucht van deze conferentie werkte gunstig, omdat men denkt, dat alsdan aanleiding zal worden gevonden, om er ook andere zaken op ter sprake brengen, tot behoud van den vrede. Sommigen meenen echter te weten, dat dit niet het geval zal zijn en dat de Oostenrijksche regering bepaald verklaard heeft, niet te zullen gedoogen, dat de Italiaansche aangelegenheid op deze vergadering ter sprake zal komen. Dit luidt wel waarschijnlijk, maar welligt dat Oostenrijk er over eenige weken anders over denkt.

De Servische Landdag oefende schier al het gezag in den staat uit en geraakte sedert eenigen tijd meer en meer onder den invloed van zijne heethoofdigste en minst kundige leden. Blijkens de berigten uit Belgrado van den 12 dezer, is een der eerste stappen van vorst Milosch, na het aanvaarden der regering, geweest, de zitting van den landdag te sluiten, zullende eene commissie van die vergadering te Belgrado vereenigd blijven, om de nog aanhangige zaken af te doen.

De stenden van Holstein zetten te Itzehoe hunne werkzaamheden voort, die tot dusverre meest binnenlandsche belangen betroffen. Steeds komen bij hen adressen in; o. a. ruim 30 stuks, waarin de stenden worden bezworen, opentlijk, ten aanzien van God en zonder vrees voor menschen, getuigenis te geven van de ware gezindheden des Holsteinschen volks, ter herkrijging hunner oude regten en om de eeuwenlang heilig geachte en door het woord eens konings toegezegde hereeniging van Sleeswijk en Holstein te bewerken. Voorts adressen van onderwijzers, tot verbetering van hun lot, en idem van Israëliten, gelijke regten verzoekende met de Christenen.

Het Londensche protocol, waarbij de Deensche troonsopvolging is geregeld, heeft in langen tijd geene aanleiding tot geschrijf gegeven. Het is de prins van Augustenburg, die thans aan aan dit stilzwijgen een einde heeft gemaakt, door een brief aan den koning van Denemarken, waarin hij tegen die regeling opkomt en derhalve verzoekt, om het voorstel aan de Holsteinsche stenden tot erkenning dier regeling, in te trekken, terwijl hij bij eene eventueele weigering met een protest dreigt. Deze kwestie kan weer tot ernstige verwikkelingen aanleiding geven, want de prins heeft nimmer formeel afstand gedaan van zijne regten.

Volgens berigten uit Kopenhagen, hebben er tusschen Zweden en Denemarken onderhandelingen plaats met het doel, om een nieuw verdrag te sluiten, waarbij de beide staten zich wederkeerig verbinden, om eene strikte onzijdigheid in acht te nemen, wanne r in Europa een oorlog mogt uitbreken. Komt dit tractaat tot stand, dan zal het de vraag zijn, in hoe ver Denemarken het zal kunnen naleven, met het oog op zijne verhouding tegenover den Duitschen bond. Indien het toch eens te midden der tegenwoordige staatkundige verwikkelingen, tot eene bezetting van Holstein en Lauenburg door een bondsleger mogt komen, en daarvan is, gelijk men weet, wel eens sprake geweest, dan zou Denemarken bezwaarlijk in zijne kalme en neutrale houding kunnen blijven volharden.

Volgens berigten uit Luxemburg, zouden de geschillen tusschen de regering en de kamer waarschijnlijk in der minne geschikt worden. De oppositie in de kamer heeft als voorwaarde dier schikking gesteld: eene vrijzinnige toepassing der consitutie en intrekking van die ordonnantien, welke in strijd zijn met den geest van 's lands instellingen. In hoeverre hiermede zal gepaard gaan eene verwijdering van de ministers, welke geen waarborg genoeg leveren voor eene milde toepassing der staatsregeling en hunne vervanging door mannen, die het vertrouwen der kamers hebben, kan niet met zekerheid gezegd worden. De waarschijnlijkheid pleit er echter voor. Tevens kan nog gemeld worden, dat de oppositie in de kamer eene vereffening der geschillen in bovenbedoelden zin vurig wenscht.

Turkije wapent zijne reservetroepen; doch de schatkist is zoo uitgeput, dat het leger in Azie in achttien maanden zijne soldij niet heeft ontvangen; zelfs de ambtenaren te Constantinopel hebben in de laatste drie maanden geen bezoldiging ontvangen.

Aan de schuldeischers der civiele lijst wordt 10 pCt. aangeboden, doch deze hebben daartegen geprotesteerd. Deze finantieele verlegenheid der Turksche regering heeft evenwel niet belet, dat, ter gelegenheid van het huwelijk van de dochter des sultans, de weduwe van Ghalib-pacha, schitterende feesten ontworpen zijn.

De ministerieele krisis wordt te Constantinopel als het ware de normale staat. Tusschen Kybrisy-Pacha en de overige ministers bestaat een levendige strijd wegens hunne geldverspillingen. Men heeft een oogenblik gedacht, dat eerstgenoemde de overwinning zou behalen, maar thans vreest men weer, dat hij het onderspit zal delven en opgeofferd worden. De sultan is besluiteloos en weifelend. Volgens zijne gewoonte, bezit hij geen kracht genoeg om de misbruiken te weren.

Het groote gevaar van den tegenwoordigen staat van zaken is in den finantieelen nood gelegen. Het papieren geld is weer door ander vervangen; de zaak is alleen van naam veranderd, doch blijft in het wezen dezelfde.

De regering gaat intusschen ijverig voort in hare pogingen, om het leger versterken.

Volgens berigten uit Athene van 4 Febr. is de algemeene staat van zaken voldoende. De schaalregten op de granen zijn door de kamer van afgevaardigden met eene groote meerderheid afgeschaft. De kwestie van het aanleggen van de Syrasche telegraaflinie is nog niet uit den weg geruimd. Eene sterke oppositie openbaart zich daartegen.

LAATSTE BERIGTEN.

Marseille, 24 Febr. Volgens berigten uit Constantinopel, heeft de Porte afgezien van het voornemen, om het leger van Roumelie naar den kant van den Donau te zenden. De opperbevelhebber dier troepen heeft verklaard, dat het, bij den tegenwoordigen staat van zaken in Servie, gevaarlijk zou zijn, om Bosnie, Albanie en de Herzegowina van troepen te ontdoen. De Porte zal dientengevolge van Constantinopel troepen naar Scutari zenden. Buitendien zullen 24 bataillons, waarvan 12 uit de regimenten der garde gekozen zijn, deels te Schumla, deels te Sofia, gaan kamperen, ten einde van daar de Vorstendommen in het oog te houden.

De Porte is geneigd, om de verzekering van den divan in Moldavie te erkennen, doch zij protesteert tegen de werkzaamheden der wetgevende vergadering te Bucharest.

Er wordt ook eene deputatie uit Wallachije te Constantinopel verwacht.

In het district Janina zijn onlusten uitgebarsten.

De Engelsche gezant eischt, naar men zegt, het ontslag van den minister van finantien, Safeti-pacha, wiens manoeuvres in de finantieele wereld maar al te wel bekend zijn.

Het *Journal de Constantinople*, en, zoo als men weet, Engelsch-Oostenrijksch orgaan, komt met kracht op tegen de dubbele verkiezing van kolonel Couza, als in strijd met het verdrag van 19 Augustus. Het blad hoopt, dat de conferentie die verkiezing nietig zal verklaren.

Te Florence bestaat eene groote agitatie. Men gelooft, dat Toscane, in geval van oorlog, onmogelijk onzijdig zal kunnen blijven. De brochure *Napoléon III et l'Italie* wordt, in het Italiaansch vertaald, bij duizende exemplaren verkocht.

Triest, 25 Febr. Alhier zijn tijdingen ontvangen uit Constantinopel van 19 dezer. Ismaïl Haki-pacha zal waarschijnlijk benoemd worden tot commandant van het legercorps aan den Donau.

Uit Athene loopen de berigten tot 21 dezer. De regering heeft, voor het geval van behoefte, een crediet aangevraagd van 2 millioen drachmen.

Modena, 24 Februarij. Eenige Piemontesche benden, die op de grenzen schenen gekomen te zijn, met het doel vijandelijkheden uit te lokken, zijn teruggetrokken. Thans is het op de grenzen rustig.

Weenen, 24 Februarij. Prins Fredrik Wilhelm van Pruissen wordt aan ons hof verwacht. Men zegt, dat hij met eene vertrouwelijke zending belast is.

Daarentegen zal, naar men verneemt, de hertog van Coburg Cohary zich van hier naar Londen begeven, almede met eene geheime zending.

— Aller aandacht is thans gevestigd op de zending van lord Cowley naar Weenen. Onder de geruchten, die deswege in omloop zijn, doch naar ons gevoelen niet anders dan onder de ongerijmde kunnen gerangschikt worden, behoort ook, dat die zending ten doel heeft of kan hebben, Engeland en Oostenrijk naauwer aan elkander te verbinden, ten einde alzoo een dam op te werpen tegen de eischen van Frankrijk. Wanneer dit de aard dier zending ware, dan is het ten hoogste te verwonderen, dat zij opgedragen is aan den engelschen gezant te Parijs, die bekend is als een voorstander der Fransch-Engelsch alliantie, een man dus van wien men redelijker wijs alleen een bemiddelingsvoorstel kan verwachten. Meer geloof verdient derhalve het gerucht, dat hij in last heeft, aan de Oostenrijksche regering bepaalde voorstellen tot schikking te doen. Die voorstellen komen, naar men wil, op het volgende neder: ontruiming van den Pauselijken staat, zoo wel door de Oostenrijksche als de Fransche troepen; Oostenrijks medewerking tot het invoeren van hervormingen in dien staat, overeenkomstig de billijke wenschen der bevolking, en herziening der tractaten, die Oostenrijk gesloten heeft met de vorsten van Italie, daar hierdoor een invloed op die staten wordt uitgeoefend, die in strijd is met hunne onafhankelijkheid, en bij gevolg met het tractaat van Weenen. Indien Oostenrijk die voorstellen aanneemt, dan zouden Pruissen en Engeland, als bemiddelende mogendheden, op die grond, een nader plan uitwerken, waaraan keizer Napoleon reeds zijne adhaesie zou hebben geschonken.

Intusschen hechte men hieraan niet te veel, want hoe aannemelijk het is, dat lord Cowley naar Weenen gaat, om de geschillen, zoo mogelijk, in der minne te vereffenen, is zijne zending-zelve nog te zeer een geheim, om op die geruchten met zekerheid af te gaan.

Naar luid van gewone berigten uit Weenen, zou de Oostenrijksche regering zich bereid verklaard hebben tot het terugroepen harer troepen uit den pauselijken staat, tegelijk met Frankrijk, alsook om den paus het raadzame van het invoeren van hervormingen onder het oog te brengen, maar geenszins om die hervormingen met klem te eischen, indien haar vriendschappelijke raad bij den paus geen ingang mogt vinden. Volgens dezelfde berigten zou zij tevens ten strengste aan haar regt blijven vasthouden, om bezetting te leggen te Ferrara, Comachio en Piacenza.

— De hertog van Montebello zal weldra als gezant naar St. Petersburg vertrekken. Hiermede vervallen alle geruchten nopens de min of meer waarschijnlijke vervanging van graaf Walewski, als minister van binnenlandsche zaken, door dien diplomaat.

— Door den *Schwab. Merkur* wordt een adres medegedeeld, van Opper-Zwabische afgevaardigden, waarin zij verklaren, dat geheel Duitschland verontwaardigd is over den aanval op den vrede van Europa, met de bijvoeging, dat niemand zoo kortzigtig is, om zich in bedreigende van het gevaar te vergissen. Zij wijzen op Frankrijks bekende oogmerken op de Rijn-provinciën, op Duitschlands werkeloosheid tegenover de krijgstoerustingen des keizers en eindigen met den wensch, dat door de Duitsche vorsten maatregelen mogen worden genomen, om dien storm het hoofd te bieden. Ook van eenige afgevaardigden der ridderschap is een dergelijk adres uitgegaan.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode.

's Gravenhage, 24 Februarij 1859.

Sedert ik u mijn laatsten schreef, is de Tweede Kamer weder bijeengekomen en in ons land, waar men officiele en officieuse organen der regering mist, is de volksvertegenwoordiging de eenige trechter, waardoor de denkbeelden en plannen van het gouvernement tot de natie komen. Intusschen, missen wij officieuse regeringsorganen, wij missen geene officieuse mededeelingen, die met of tegen den wil der regering aan de dagbladen gedaan worden. Als zoodanig wensch ik hier te signaleren, omdat het feit eenigzins met Indië in verband staat, de opneming in een dagblad van het concept-tarief voor de regten van in- en uitvoer in Nederlandsch Indië, welk stuk geacht moest worden geheim te zijn. In andere rijken zou men zeer gerust zijn bij de publiekmaking; want de Minister van Kolonien zelf verklaarde, dat het stuk nog slechts was een concept, hetwelk nog alle stadiën van onderzoek moest doorloopen. Ten onzent echter schijnt men de dagbladen nog min of meer gelijk te stellen met spionnen en verklikkers en het allergevaarlijkst te achten, als zij iets bevatten, wat niet ten aanschouwen van het gansche publiek plaats had. Men heeft die openbaarmaking dan ook diefstal genoemd en wat dies meer zij. Zeker had men vergeten, hoe onlangs in Engeland de heer Guernsey, die een vrij wat ernstiger vergrijp bij een der ministerien gepleegd had en een der gewigtigste bescheiden omtrent de jonische kwestie, tegen den wil en buiten weten van den minister van buitenlandsche zaken, publiek had gemaakt, door de regtbank werd vrij gesproken, op grond, dat het blaadje papier geene halve penny waarde had." Hier schijnt evenwel de openbaarmaking van eene andere zijde volgens sommigen, van eene tropische zijde te komen.

Maar ik houd u bezig met een nietig incident der discussie, welke gedurende deze drie dagen gehouden werd, terwijl er wel zoo belangrijke zaken te bespreken zijn. In de eerste plaats, de kwestie der openstelling van de negentien havens. Reeds in mijn vorige drukte ik de meening uit, dat de zaak- zelve niet van zoo overwegend gewigt kan worden beschouwd, maar dat zij plotseling dat gewigt scheen te hebben gekregen, ten gevolge der beweging, die zij, kunstmatig opgewekt, of ter goeder trouw, in het moederland had veroorzaakt. Dit denkbeeld stond ook op den voorgrond bij de behandeling eener motie door den heer *van Hoëvell* thans gedaan die de overlegging, namens de Kamer, verlangde van de bescheiden, welke licht verspreiden kunnen over deze zaak. De heeren *Duymaer van Twist en Sloet tot Oldhuis* achten die overlegging eveneens wenschelijk, op grond, dat zij de agitatie bedaren zou, maar er zijn er, die zulk eene spoedige kalmering niet verlangden, en de heeren *van Hall* en *de Kempenaer* beweerden, dat de motie van den heer *Hoëvell* ongrondwettig was! Zij voerden daarvoor eenige schijngronden aan, bijvoorbeeld, dat de grondwet, onder de woorden het geven van inlichtingen, niet kon verstaan het overleggen van gedrukte bescheiden en diergelijke. Maar die redenering werd voldoende wederlegd en de *minister van Kolonien* wachtte wel, er zich aan vast te grijpen. De Minister wenschte slechts de zaak spoedig en ter loops af te doen, ten einde zich door geene besluiten of voorstellen te doen binden en voerde daartoe aan, dat het verzoek om inlichtingen prematuur was, daar, bij de behandeling van het ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856, de kwestie der openstelling van de havens zou ter sprake komen, bij welke gelegenheid hij inlichtingen zou kunnen geven. Hij beweerde, dat eene andere wijze van mededeeling de kwestie uit den aard der zaak eenigen tijd zou doen uitstellen. Dit laatste moge waar zijn, de Kamer gaf toch de voorkeur aan eene volledige boven eene onverwijlde mededeeling van zaken, omtrent welke verscheidene woordvoerders verklaarden, dat zij hun volstrekt niet duister waren, en het gevolg was, dat de motie van den heer *van Hoëvell* met 39 tegen 24 stemmen werd aangenomen.

in afwachting van het overleggen der stukken " voor zoo ver daartegen bij de Regering geene bedenking bestaan ", gelijk de clausule luidt, werd, bij de behandeling van het koloniaal batig slot, de kwestie ter sprake gebragt. Eerst evenwel werden er een paar andere wetten aangenomen, die tot het verleenen van landvrijdom, ter bevordering van landverbetering, waarbij de staat afstand doet van zijne tiendregten, en in de tweede plaats eene wet, die voor Indië van meer regtstreeksch belang is: «tot regeling van de afschaffing der slavernij in Nederlandsch Indië.» De beraadslaging daarover was kort en liep slechts over twee punten. Er waren leden — aan hun hoofd stond de heer *Duymaer van Twist* — die het gevoelen aankleefden, dat hier verkeerdelijk bij eene wet werd geregeld, wat bij besluit moest geregeld worden. Sommigen, onder anderen genoemden afgevaardigde, bragt dit tot eene afstemming van de voordragt, anderen achtten het bezwaar niet overwegend en niet *in strijd* met de grondwet. Zij gaven hunne stem aan het ontwerp. Het tweede punt van discussie was, dat in deze voordragt gezwegen werd van de perkhoorigen op Banda. De *Minister* beriep zich op een besluit van den Gouverneur Generaal *van Twist* van 1853, waarbij verklaard werd, dat die perkhoorigen geene slaven waren, waarop de heer *van Twist* repliceerde, dat slechts de naam, niet de toestand was veranderd. Nadat ook de heer *van Hoëvell* dit bezwaar had aangevoerd, en bepaaldelijk het voornemen der regering ten opzigte der perkhoorigen had gevraagd, gaf de *Minister* ten antwoord, dat het in de bedoeling èn van de wet èn van het uitvoerend gezag lag, om de perkhoorigheid binnen den termijn van art. 115 van het Regelings-reglement te doen ophouden. Bij de discussie over de artikelen, herhaalde de *Minister* die verklaring, en gaf te kennen, op de deswege gedane vraag van den heer *van Hoëvell*, dat de voorstellen, betreffende de perkhoorigen, nog wel niet uit Indië waren ontvangen, maar dat de zaak daar toch zooverre gevorderd was, dat men met 1 Januarij 1860 de afschaffing van dien toestand zeker kon stellen. Bij een der artikelen (art. 5) werd door den heer *van Nispen van Sevenaer* voorgesteld, om niet — gelijk daar staat geschreven — van de schadeloosstelling uit te zonderen, de eigenaren, die sinds vier jaren hunne belasting voor de slaven niet hebben betaald, maar hen, die dit gedurende één jaar hebben nagelaten.

Op grond, door den heer *van Twist* aangevoerd, dat daarop toch reeds straf stond, en dus, door het niet doen inschrijven van slaven, deze *jure* vrij werden, werd dit amendement verworpen en de wet aangenomen met 48 tegen 10 stemmen.

Ik wensch er u geluk mede, mijn waarde! Het is de laatste stoot aan eene instelling, die sinds jaar en dag gewraakt werd, maar die, getuige de rustige houding door de ingezetenen van Nederlandsch Indië, bij de behandeling er van aangenomen, bij u geen element van eenige beteekenis in de maatschappij uitmaakte. Het strekt uw landgenooten tot eer.

Anders is het met de slavernij in de West-Indische koloniën, waarvan thans nog de afschaffing en de regeling der wijze, waarop die zal plaats hebben, bij onze wetgeving aanhangig is. Daar maakt die instelling een integrerend deel der zamenleving uit en geen wonder dus; dat het adressen «regent» voor en tegen — niet tegen het beginsel, daarvoor wacht men zich wel, — maar voor en tegen de wijze, waarop aan de slavernij een einde zal worden gemaakt. Men komt met allerlei argumenten voor den dag, waarvan niemand gedroomd had. Zoo zegt men: uwe schadeloosstelling is onbillijk, omdat zij geregeld is naar den marktprijs, en die marktprijs is gedaald, omdat gij beloofd hebt te zullen afschaffen. Logisch en economisch is de redenering zeker; men vergeet slechts wat te zeer, dat slaven geene effecten zijn.

Maar keeren wij terug tot de discussien in de Tweede Kamer, die, na het ontwerp tot afschaffing der slavernij, over dat tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot werden geopend. In vroegere brieven deelde ik u de hoofdpunten mede, die in het voorloopig verslag over dat ontwerp en later in de memorie van beantwoording behandeld werden. Die hoofdpunten vormen den leiddraad voor de discussie, en zoo werd in de eerste plaats gesproken over den raad van Indië en de langzame afdoening van zaken door dat collegie, zoowel ten gevolge van zijn klein personeel, als van de afwezigheid van sommige leden, terwijl ook van de mogelijkheid gewaagd werd, dat somwijlen, uit oppositie, stukken lang onder handen konden blijven. Men noemde ook het rapport over het cultuurstelsel. De *Minister* gaf ten antwoord, dat hij reeds een Koninklijk besluit had geprovoceerd en naar Indië gezonden, in den geest van het antwoord, door hem in zijne memorie gegeven (betreffende de tijdelijke afwezigheid der raden) en zocht herstel van de zaak in de keuze der personen, aansporing tot spoed, en gebruik making van de omstandigheid, dat de leden niet voor hun leven waren benoemd. De heer *van Twist* gaf nog een ander middel aan: het voorschrift, om van tijd tot tijd aan den minister staten in te dienen, vermeldende de aanhangige stukken. Een zeer practisch middel dunkt ons.

Omtrent de verandering ten opzigte van het radicaal van indisch ambtenaar, waren nog geene regtstreeksche stappen gedaan, maar, met het oog daarop, zeide de *Minister*, was het gymnasiaal onderwijs op Java ingevoerd.

De heer *van Hall* releveerde een berigt uit den 's Gravenhaagschen Nieuwsbode, dat met een schip van Singapore 1700 bedevaartgangers van Mecca naar Java waren gevoerd. — De *Minister* had het ook gelezen; of het waar was, wist hij niet, maar de zaak der bedevaartgangers zoude de aandacht van het bestuur niet ontgaan.

Ondanks de aanneming der motie van den heer *van Hoëvell* om, den *Minister* de overlegging, der stukken te verzoeken, werd toch de kwestie der openstelling van de havens door onderscheidene leden besproken; maar het gold voor een groot deel slechts de bijkomende omstandigheden, en niet zoo zeer de zaak zelve. Wat deze betrof, de *Minister* verklaarde, dat voor het oogenblik de gevolgen van den maatregel feitelijk van zoo groot belang niet zouden zijn, en hij herhaalde, dat die maatregel ook geenszins met zijne inzigten overeenstemde, ofschoon hij den invloed er van zoo veel mogelijk vergoelijkte. Eene intrekking van het besluit is intusschen uit des ministers redenering alleszins te verwachten.

(*Wordt vervolgd.*)

ENGELAND.

Londen, 24 Febr. De *Advertiser* zegt, dat het ministerie Derby op het punt staat eene crisis te ondergaan, Lord Derby heeft de conservative leden van het Lagerhuis tegen aanstaanden Dingsdag bijeengeroepen, ten einde hun den stand van zaken mede te deelen, gelijk hij dien inziet, en ook om hun onverbloemd te kennen te geven, dat hij, wanneer zijne partij hem niet ten volle en onvoorwaardelijk wil ondersteunen, de teugels van het bewind zal nederleggen. Wanneer zijne partij den reformbill niet, gelijk zij is, wil ondersteunen, is hij voornemens af te treden; mogten de liberalen de zege behalen, dan wil hij-zelf zijn ontslag niet indienen, doch het parlement ontbinden en de uitspraak der natie afwachten. Overigens moet over de hervormingskwestie groot verschil van meening onder de leden van het cabinet bestaan.

— Het rapport van de door het parlement benoemde commissie, belast met het instellen van een onderzoek naar de beste middelen, om de vloot te bemannen, is thans openbaar gemaakt. De conclusie komt daarop neder, dat de natie meer geld moet over hebben voor de bemanning der vloot, ten einde ten allen tijde eene geduchte reserve op de been gehouden kan worden. Verder wordt in het rapport voorgesteld, op de wachtschepen in de voornaamste havens 4000 matrozen in gereedheid te houden, om zoo noodig dadelijk tot de bemanning van schepen te kunnen worden gebezigd; het corps kustbewaarders op 12,000 man te brengen; de reserve der mariniers van 6000 tot 11000 man te vermeerderen; het organiseren van een corps vrijwilligers voor de zeedienst, enz.

— De beschikkingen voor de consuls te Japan zijn, naar wij vernemen, als volgt, vastgesteld.

Te Jedo, een consul-generaal op £ 1800 's jaars, een vice-consul op £ 750, een tolk op £ 500 en twee leerling-tolken op £ 200 ieder. Te Nagasaki en Hakodade, een consul, ieder op £ 800, een tolk op £ 500 en een hulp-tolk op £ 324.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Februarij. De hoop op een vredelievenden afloop der tegenwoordige omstandigheden, heeft nu, door het definitief vertrek van lord Cowley naar Weenen, voor het eerst sedert ruim eene maand, eenigzins vasten grond gekregen. Dat deze diplomaat, met voorkennis van het Fransche cabinet, belast is met het overbrengen van vredelievende voorstellen, en dat die voorstellen tevens formeel betrekking hebben op de aangelegenheden van den Kerkelijken Staat, wordt hier door niemand meer betwijfeld. Naar wij vernemen, heeft lord Cowley in last, om onderhandelingen te openen over de ontruiming van Rome en de Legatien, de invoering van hervormingen in den Kerkelijk Staat, de opheffing van het tractaat met Modena, enz. Aan Oostenrijk wordt het dus, als 't ware, in de hand gegeven, om, door eene genoegzame bereidwilligheid ten aanzien dezer punten, Engeland, Pruissen en den Duitschen Bond voor zich te winnen, terwijl het aan de andere zijde, door de dubbele verkiezing van den kolonel Couza te erkennen, Rusland zou tevreden stellen.

Onderscheidene bisschoppen waren voornemens, in hunne herderlijke brieven, die weldra zullen worden uitgevaardigd, zich over den toestand van den Kerkelijken Staat gunstig uit te laten. De Pauselijke Stoel heeft hun voor die goede bedoeling bedankt, doch tevens verzocht die apologie voorloopig uit te stellen.

RUSLAND.

Uit Taganrog wordt door de russische dagbladen het volgende medegedeeld: Onder begunstiging eener heldere lucht en zachte temperatuur, hadden zich ongeveer 5000 personen op het ijs begeven, om op de vischvangst uit te gaan, die op de zee van Azof, bij schoon winterweder, voor oud en jong, rijk en arm, de meest geliefkoosde uitspanning is geworden. In het eerst liet het weder zich zóó schoon aanzien, dat de menigte, in het uitzigt op eene goede vangst, zich al verder en verder van het strand verwijderde, toen eensklaps de wind uit het Oosten opstak en, binnen weinig tijds, zoo hevig toenam, dat het ijs langs de geheele kust, onder een zwaren sneeuwstorm, werd losgescheurd en over de geheele oppervlakte uit elkander barstte, ten gevolge waarvan de ongelukkige volksmenigte, zonder de minste hoop op redding, in verschillende groepen met vollen gang naar zee werd gedreven. Een paar uren later was er van de kust geen enkel levend wezen meer te zien. Den volgenden dag kwamen, op een ijsschots, behalve drie lijken, een meisje en een grijsaard op de kust aandrijven. Het kind is, ten gevolge van het uitgestane lijden, eenige uren later bezweken, terwijl de oude man nog wel behouden is gebleven, doch, naar het zich laat aanzien, als een gevolg van den schrik, voor altijd van het spraakvermogen beroofd zal zijn. Voor zoo ver het hem nog mogelijk was zich te doen verstaan, heeft hij omtrent het geval genoegzaam medegedeeld, om de strandbewoners te bevestigen in het treurig vermoeden, dat al de overigen in de golven hun graf hebben gevonden.

BRITSCH INDIE.

De dagbladen van Calcutta loopen tot 23 Maart.

Het gewigtigste nieuws is de daarstelling van een nieuw tarief.

De *Delhi Gazette* deelt mede, dat de Nawab van Futteghur vervoordeeld is, om gehangen te worden.

De *Englishman* zegt, dat de Nanah, in het gewaad van een Fakir verkleed, rusteloos nagezeten wordt.

Het overige nieuws is ten eenenmale van alle belang ontbloot.

CHINA.

De tijdingen uit China loopen tot den 21sten Maart. Van Swatow was berigt ontvangen, dat aldaar oproerige bewegingen hadden plaats gevonden, doch geen bijzonderheden kwamen ons deswege ter ooren. Men gelooft, dat dien ten gevolge de handel in die haven stil staat.

— Den 19den Maart was H. M. S. *Calcutta*, aan boord hebbende den admiraal Seymour, naar Singapore vertrokken.

— Den 11den Maart vertrok eene expeditie, bestaande uit de *Niger* en de kanonneerbooten *Clowns* en *Janus*, ter opsporing van eene rooversvloot in de nabijheid van Koolan. Acht sterk gewapende jonken en eene palisadering met 36 stukken werden ondekt. De kanonneerbooten openden haar vuur, om de landingstroepen te dekken; hevige tegenweer werd geboden, doch de plaats kwam, na een hevig verlies aan de zijde der zeeroovers, in onze magt. De jonken, de palisadering en het dorp werden vernield. Bij den terugtogt der expeditie, werden nog zeven andere rooversprauwen genomen en in den grond geboord. Den 16den Maart keerde de expeditie te Hongkong terug.

— Er komen van Shanghae geruchten, dat het keizerlijk bestuur onwillig is, een engelsch ambassadeur te Peking te ontvangen. Het meest geloofwaardige dier berigten is, dat, indien een engelsch ambassadeur te Peking komt, het keizerlijke hof die stad zal verlaten, welke alsdan zoude ophouden de hoofdstad des rijks te zijn. Men zegt, dat een aantal Russen onlangs te Peking zijn aangekomen en daar woningen betrokken hebben.

JAPAN.

Aan een brief van Decima, dd. 16 Februarij, ontleenen wij het volgende:

Alles wordt hier overvoerd. De reede ligt vol schepen van verschillende natiën. De pakhuizen liggen opgepropt met sapanhout, dat, een paar maanden geleden, door de HH. Spengler en Co, voor den prijs van een thail (*f* 1,60) per katti verkocht werd en thans voor *f* 0,16 wordt aangeboden. Alles, wat maar te ruimen valt, wordt ingeruimd, om het sapanhout en andere goederen te bergen. De schepen kunnen, door gebrek aan pakhuizen, bijna niet lossen. Intusschen is de bedrijvigheid over het algemeen groot te noemen. Spengler en Co. laten een zeer groot pakhuis bouwen, welk voorbeeld door verschillende andere personen gevolgd wordt, waaronder de nieuw op te rigten firma Textor, Polsbroek en Co.

De Japanners verlangen, althans vooreerst, geen kambang (verkooping) meer. Zoo als ik verneem, wordt er van tijd tot tijd nog het een en ander aan particulieren van de hand gezet.

— Een nieuw Sigoen of tijdelijk keizer is onlangs in Japan gekroond, en zulks ter vervanging van den vorigen keizer, die, na de sluiting van het verdrag met lord Elgin, zich van het leven beroofd heeft. De nieuwe keizer is slechts 15 jaren oud en zal eveneens het oor aan vreemden invloed leenen. In de hoofdstad Jedo had een brand 50,000 huizen verwoest.

PHILIPPIJNSCHE EILANDEN.

Te Manila is officieel bekend gemaakt de, reeds vroeger door ons medegedeelde, terugdrijving der Cochin-Chinezen te Turon, door de geallieerde Fransche en Spaansche krijgsmagt. Men zegt, dat de Cochin-Chinezen niet minder dan 4000 en de verdedigers slechts 250 man telden. Eene menigte zieken van de expeditie is te Manila aangekomen en lijdt aan dyssenterie; eenige hunner waren op den overtogt bezweken.

Eene hygiënische beschouwing van de Waterplaats en het Molenvliet.

Het Molenvliet begint bij de waterplaats, nabij de oude stad.

De Waterplaats zal, volgens oude plannen en een kaart van den heer J. Tromp ([1]), ongeveer het terrein bevatten, dat ten noorden grenst aan de ringsloot van de zuider voorstad en ten zuiden aan de gracht tusschen het moerassig veld en Willem III; het atelier van de heeren Chaulan, Deeleman en Co., ten westen aan het Molenvliet en ten oosten aan de Tanké vaart.

De naam «Waterplaats" was te Batavia in vroege tijden meer algemeen bekend dan thans, daar, volgens Valentijn, omtrent die plaats, even buiten de nieuwe-poort, tuinen lagen, die om de schoone rivier en het aangenaam nederbruisen van het opgedamde water, dat daar uit eenige gooten nederstortte, zeer verfrisschend waren! Men had daar ter plaatse ook verscheidene kruidmolens met eene wacht, en een zaagmolen met een papier-molen, die vóór Valentijn's tijd reeds in een kruidmolen veranderd was. (Beschrijving van groot Djawa IV. D p. 243) In Batavia's gelegenheid, opkomst, enz. enz., beschreven door een onbekende in 1782, lezen wij, dat men door de Diestpoort en Nieuwpoort-straat met eene brug over de rivier komt aan de »Waterplaats" ([2]), vervolgens aan het Molenvliet en den weg van Jacatra; dat deze wegen alle versierd zijn door uitmuntende buitenplaatsen en plaisier-tuinen, welke eene aaneenschakeling van aardsche Paradijzen vertoonen. Ook volgens Mr. J. C. M. Radermacher en Mr. W. van Hogendorp, had het Molenvliet den naam van de gezondste streek rondom Batavia te zijn. Volgens hen stonden aan de «Waterplaats" alle de kruid,-koren- en zaagmolens en verder de waterbakken, die met waterleidingen het water naar de stad bragten. (Korte schets van de bezittingen der Ned. O. I. Maatschappij, benevens eene beschrijving van het Koningrijk Jacatra en de stad Batavia, Verhand. van het Bat. Gen. van Kunsten en Wetenschappen 1ste Deel.

Dat dit rivier-water van de «Waterplaats" onrein en min of meer drabbig was, heeft reeds Duurkoop, in zijn bekroond antwoord der prijsvraag: welke zijn de oorzaken der ziekten van Batavia enz. enz. aangewezen, en daarom voorgesteld, het rivier-water aan de Waterplaats zooveel mogelijk in bakken te zuiveren en dan naar de stad voor drinkwater aftelciden; ook wilde hij, in plaats van den overtoom bij de «Waterplaats, schutdeuren, waardoor de zieken ten spoedigste uit de stad in het Molenvliet konden geraken, om naar het buiten-hospitaal getrokken te worden. (Verh. van het Bat. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen 2de deel.

Het schijnt, dat, met het begin van deze eeuw, de gezondheid van het Molenvliet minder de aandacht der ingezetenen tot zich getrokken heeft, hetgeen voornamenlijk daaraan toegeschreven werd, dat de Maarschalk Daendels de Europeanen uit de oude ongezonde stad Batavia naar Rijswijk en Weltevreden liet verhuizen.

Door die verhuizing der Europeanen naar Noordwijk, Rijswijk, Goenoeng-Sari, Koningsplein, Parapattan, Tanah-abang en Kramat, verloor immers de weg tusschen de oude en de nieuwe stad Batavia, de Molenvlietsche dijk, zijne aaneenschakeling van aardsche Paradijzen en, tegelijk met die Paradijzen, den naam van de gezondste streek rondom Batavia te zijn. Vele Paradijzen werden in moerassige velden herschapen. Dat het verlies der lusthuizen en de moerassige velden niet de eenige oorzaken der ongezondheid waren, zullen wij beneden aantoonen.

---

[1]) Zie de algemeene kaart van Oost Indië van G. F. Baron van [illegible] van Hinderstein. Vroeger heeft het erf van de heeren Chaulan, [illegible] waarop de kruidmolens gestaan hebben, tot de „Waterplaats" [illegible]

[2]) De „Waterplaats" ligt alzoo naast het oude Batavia (1ste District), in het derde District der stad en voorsteden.

Het Molenvliet wordt gezegd in 1648 door den kapitein der Chinezen Bingham gedolven te zijn, om de rijstvelden, die nabij de oude stad lagen, te besproeijen. Het neemt zijn oorsprong uit de groote rivier nabij het Fort Prins Frederik, loopt, door middel eener valdeur achter de Citadel, om langs Noordwijk en verder langs het sterk bevolkte Molenvliet in eene regte lijn tot op de hoogte van »de Waterplaats."

Volgens A. Teissiere (Verhandelingen van het Bat. Genootschap, Deel VI) werd vroeger het Molenvliet bij de „Waterplaats" door eenige Kanalen oost- en westwaarts afgeleid ten dienste van de kruid- en tarwemolens. Nu is het onderwerpelijke kanaal in twee armen bij de „Waterplaats" verdeeld, waarvan een over den overtoom naar de ringsloot van de zuider voorstad gaat, terwijl de andere tusschen de nieuwe stads- gevangenis en het kettinggangers- kwartier loopt en door schutsluizen belet wordt, zich in de zuider-voorstad uittestorten. Uit dien afgeschutten arm, welke jaarlijksmaller wordt, zijn genomen waterleidingen, als:

a. Voor de putten in de oude stad en voor den put in het kettinggangers kwartier,

b. Voor de Chinesche bakkerij,

c. Voor den gouvernements-houtzaagmolen.

d. Voor de doorspoeling der Secreet gracht, die langs de stadsgevangenis en het stadsverband loopt.

e. Voor de gooten langs de verschillende blokken van de stadgevangenis en het stads-verband.

f. Voor den meelmolen achter het kettinggangers-kwartier. Boven de splitsing van het kanaal is:

g. ten zuiden van het open terrein naast het stadsverband, eene gracht gegraven, die door eene sluis ten dienste van fabrieken en korenmolens afgeschut wordt.

h. boven die gracht de schutkolk- sluis, waardoor ook het water uit het Molenvliet, door de Tangké-vaart, zich in de ringsloot van de zuider voorstad kan uitstorten, en

i. Bewesten het Molenvliet waterleidingen voor industriele ondernemingen en huiselijk gebruik.

De Tanké- vaart komt van de Prinsenlaan af en staat beoosten het Molenvliet met waterleidingen, die door de kampongs van de Beerendrechts laan komen, in gemeenschap.

De bodem van de molenvlietsche vaart is 4 à 5 voeten hooger, dan de bedding der Tanké-vaart aan de oostzijde en der Krokot aan de westzijde van den Molenvlietschen weg. Van daar dan ook, dat door vele waterleidingen, kanaaltjes, riolen en duikers, die oost- en westwaarts naar Kampongs of erven der particulieren loopen, uit het Molenvliet wel water afgetapt, maar niet naar hetzelve toegevoerd wordt, hetgeen zeer nadeelig is, want daardoor vermeerdert de hoeveelheid modder, die achterblijft.

Op Noordwijk nabij het Fort is de sluis of waterkeering, uithoofde van den lagen rivierstand, gedurende den oostmoesson meerendeels gesloten, ten dienste der meel- en zaagmolens te Batavia, ten gevolge waarvan in de drooge moesson de bodem of de oevers van het kanaal nabij de «Waterplaats" onder water gehouden worden, hetgeen evenwel niet altijd gelukt.

Het verschil van waterhoogte voor het Molenvliet bedraagt somwijlen 2 à 3 ellen Ned. De breedte van het kanaal zal 8 à 10 Ned. ellen bedragen. Het verval is voldoende, om den afloop des waters te bevorderen. Ook de aandrang der Tjiliwong uit de bergachtige streken stuwt het water in het Molenvliet voort, dat nogtans bij de waterplaats door schutsluizen tegen gehouden wordt.

Dat de Regering, alsmede het plaatselijke Bestuur van *Batavia*, van de vroegste tijden af aan, voorzorgen genomen heeft tegen de vele antihygiënische oorzaken, welke het grachten- en riool-stelsel in het algemeen en het Molenvliet in het bijzonder noodwendig moesten opleveren, blijkt reeds uit de art. 57, 58, en 59 van den titel erven, huizen, landerijen enz. der Bataviasche Statuten en uit de vele herhaalde bekendmakingen, betreffende het werpen van eenige asch, aarde en steen, paarden-mest, krengen, of andere infecterende ligchamen, hetzij in het Molenvliet of in eenige andere rivier, gracht of sloot. Verder bepaalden de gezegde Statuten, dat alle weggebragte vuilnis, zóó binnen als buiten de stad, dagelijks zal moeten verbrand worden, en dat voorts de bewoners van huizen langs de rivieren, dagelijks vóór zeven uren des morgens hunne vuilnis, in houten bakken aan de kanten dier rivieren, zullen moeten plaatsen, van waar ze met praauwen zal worden afgehaald, zullende deze bakken te laat geplaatst wordende, wederom tot den volgenden morgen binnen het erf moeten worden gebragt. En verder, dat alle particuliere waterloopen of gooten, zoo beoosten als bewesten het molenvliet, op eene bepaalde hoogte en gelijkwijdige opening van zes tot zeven duim rhijnlandsch zullen worden gebragt en voorts van eene schuif moeten worden voorzien, ten einde te worden gesloten, wanneer de stand der rivier zulks noodig mogt maken, of de eigenaar het water kan ontberen. Later werd bepaald, dat die waterloopen jaarlijks gedurende de maanden Julij, Augustus, en September, zoowel bij dag al des nachts geheel en onafgebroken zullen moeten worden gesloten gehouden, ten einde geen water aan het Molenvliet te onttrekken, sub poene van 25 Rds. niet alleen, maar dat ook die gooten of waterloopen voor hunne rekening de facto zullen worden gestopt en afgebroken. (Zie de Bekendmaking van den Resident dd. 11 December 1843 en de Java-Courant van 20 December 1843.)

Verder werd bepaald, dat de eigenaren van gronden en tuinen verpligt zijn zullen, om de oevers aan het water voor hunne erven afhellend te maken en met gras-zoden te beleggen, en de gooten en de hekken langs Rijswijk en Molenvliet daar, waar zulks noodig is, zullen worden verwijd; ten einde deze openingen niet met aarde worden opgestopt, waardoor eene behoorlijke afwatering belet wordt. (Bat. Advertentieblad van den 28 Mei en 16 Julij 1825, naar aanleiding eener Resolutie van den 5 April 1825 No. 6, waarbij middelen beraamd zijn, welke zoowel den tegengang van het verval der stad Batavia, als de verfraaijing en verbetering dier stad en omstreken ten oogmerk hebben).

In het Reglement op het bestuur der Politie onder den inlander in de stad en voorsteden van Batavia (Besl. van den 12 Maart 1828 No. 17) bepaalde Art. 60, dat de Districts-commandanten zullen waken en door de inlandsche Wijkmeesters doen waken voor de handhaving van goede orde, rust en veiligheid en voor de bewaring der openbare gezondheid, alsmede dat zij op het onderhoud van alle kampongs, wegens en bruggen en de uitmoddering der kampongs-grachten en sloten, ten koste der inwoners van elke wijk, zouden toezien. In de Statuten van Batavia was reeds bepaald, dat de Europesche wijkmeesters en buurtmeesters moesten gadeslaan, dat de orders omtrent Landerijen, watergangen, dijken, bruggen, algemeene wegen, erven en huizen door de Ingelanden promptelijk opgevolgd werden. Het reglement voor de Europesche wijkmeesters van den 5den November jl. herhaalt in Art. 12 deze voorschriften; en bepaaldelijk, dat de goten of riolen, langs de huizen, magazijnen, pakhuizen of winkels behoorlijk kunnen afwateren, en wanneer dit noodig is, worden schoon gemaakt.

Uit het bovenstaande blijkt dus allerduidelijkst, dat de Regering immer in overweging heeft genomen, hoezeer de reinheid en schoonheid der wegen, erven, rivieren, riolen, huizen en getimmerten, allezins bijdraagt tot de gezondheid der gemeente. Het schoon houden zelfs der boorden en zoomen der rivieren is nimmer hare oplettendheid ontgaan. De wegen en oevers der rivieren mogten door geene materialen, gereedschappen, onreinheden of andere voorwerpen van elken aard ook, belemmerd of ontsierd worden.

Het oprigten van Secreten of gemakhuisjes langs de oevers der rivieren of grachten werd verboden. (Zie verzameling van Wetten en Besluiten enz. welke niet in het Staatsblad van Ned. Indië zijn opgenomen over de jaren 1808 — 1856, door Mr. L. J A. Tollens, 2 deelen. Batavia, 1856.)

Bewesten het Molenvliet is men begonnen langs Rijswijk en Noordwijk steenen wallen te maken met een steenen muur van één el hoog daarop en beoosten het genoemde kanaal is een breeden rijweg van koraal, waarover grind gestrooid is, aangelegd. De boomen aan de oevers worden, voor een groot gedeelte, omgehakt en de wegen twee maal daags bij droog weder begoten. Daar, waar geene steenen wallen zijn, dáár vindt men houte schoeijingen en hellingen van graszoden. Alles wordt zeer zindelijk onderhouden. (*Wordt vervolgd.*)

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van den „**Java-Bode.**"

Zoo als bekend is, heeft den 25sten Maart jl. op *Noordwijk*, nabij de Sluisbrug, een hevige brand gewoed, waardoor 97 huizen de prooi der woedende vlammen zijn geworden, tengevolge waarvan vele brave en eerlijke inlanders van al hunne bezittingen, die zij, gedurende ettelijke jaren, met vele moeite hadden opgezameld, beroofd zijn geworden.

Om hun eenigzins te gemoet te komen, zijn er bij de Heeren Tollens, van Dorp en Kolff, inteekeningslijsten opengesteld, terwijl de Heer Calmer, die mede, ten gevolge van den brand, eenige schade geleden heeft, door het breken van eenig huisraad, ook het zijne heeft bijgedragen, om, door het geven van een orgelconcert in de Willems-kerk, op den 27 Maart, het ongeluk van die beroofden te helpen lenigen.

Ook de Heeren Leidelmeijer, Hoorn, Voornemann en H[illegible] hebben het der moeite waardig geacht, om, tot hetzelfde doel, [illegible] inteekeningslijst te zenden, aan de ambtenaren en geëmploijeerden van het paleis te *Weltevreden*, waartoe zij van het plaatselijk [illegible]stuur vergunning hadden gekregen, met het gevolg, dat da[illegible] thans bereids is ingeteekend voor de niet onbelangrijke som [illegible] ruim *ƒ* 150.—

Dat al de hiervoren genoemde Heeren, die tot de leniging [illegible] de ramp van zoo vele ongelukkigen, hebben bijgedragen, [illegible] dat gunstig resultaat, zich in ruime mat in hunne edele pogi[illegible] beloond zien, behoeft niet gezegd te worden.

Eere zij daarom hun allen toegebragt!

(Redactie)

Batavia, den 12den April 1859.

Straat Sunda Doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Van	Datum	Naar
April	4	Amerikaansch	van Couver	G. Wood	New-York	16 December.	Shanghay
„	—	Engelsch	Amiral	C. Eerk.	Melbourne	4 Maart	Singapore
„	—	Nederlansch.	Jannetje	A. Lupcke	Rotterdam	6 December.	Batavia
„	—	Fransch.	Asie	A. Mauhieu	Bordeaux	1 Januarij.	China
„	—	Hamburg	Faust	A. L. Thuren	Hamburg	25 November.	Singapore
„	5	Engelsch	Harriet	J. C. Ross	Cocos-Eilanden	17 Maart	Batavia
„	—	„	Mahratta.	F. Hrokman	Manila	22 „	Cork
„	7	Amerikaansch	Winged Arrord	F. Bearse	„	25 „	Boston
„	—	Zweedsch	Hedda Fredrika	O. L. Larsson	Melbourne	1 „	Batavia
„	—	Nederlandsch	Concurrent	T. W. de Wit	Amsterdam.	28 December.	„
„	—	„	Admiraal Tromp	J. van Tubergen	New-Castle.	20 November.	„
„	—	Fransch	Amelie	Lemiete	Havre	30 „	Manilla
„	—	Nederlandsch	Lammina Elizabeth	A. Gersen	New-Castle	5 December.	Batavia
„	—	Russisch.	Lucy en Harriet	D. V. Henteln	„	19 „	Anjer voor Orders
„	—	Engelsch	Avery	J. Sellard	Liverpool	12 „	Singapore

Aangekomen schepen te *Batavia*.

Datum		Vlag.		Namen der schepen	Gezagvoerders.	Van		Agenten.
April	6	Zweedsch.	bark	Eclipse	J. A. Brandt	K. d. G. Hoop	5 Febr.	Busing, Schröder & Co.
„	—	Nederlandsch	schip	Hollandia	C. C. Ruige	Soerabaija	23 Maart	Maclaine, Watson & Co.
„	—	Ned. Indisch	bark	Alnoer	Sech Sultan	„	11 „	B. J. Jacobs.
„	7	„	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Padang	2 April	W. Cores de Vries.
„	—	Nederlandsch	schip	Zeeploeg	T. H. Kramer	Newcastle	20 Nov.	Haager & Schuurman.
„	—	„	bark	Goede Vertrouwen	D. J. Kraan	K. George Sound	12 Maart	E. Moormann & Co.
„	—	„	brik	Jacqueline en Elise	B. Sikkens	Liverpool	5 Nov.	Busing, Schröder & Co.
„	—	„	bark	Herman	M. van Veltheven	Amsterdam		Dümmler & Co.
„	—	Ned. Indisch	„	Salma	Abdullatip	Banjermassing	25 Maart	Buijs, Jacobsen & Co.
„	—	„	brik	Vernon	C. M. van Nooijen	„	26 „	„
„	—	„	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Soerabaija	5 April	Levert & Co.
„	8	Nederlandsch	bark	Jannetje	A. Lupcke	Rotterdam	21 Nov.	B. Kopersmit & Co.
„	—	„	„	Fop Smit	Hoefman	„		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	—	„	„	de Hoop van Capelle.	J. R. Bok	„		J. Cezard & Co.
„	—	„	schip	Johannes Anthonius	W. van Hees	Indramaijo		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	—	Engelsch	schoener	Harriet	Ross.	Cocos Eilanden.	17 Maart	Wilson & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Naar
April	6	Ned. Indisch	brik	Pasekan	Io Setjoe	Pecalongan
„	7	„	stooms.	Menado	A. Couteron	Molukko's
„	—	„	„	Ambon	A. G. Bosch	Borneo Westkust
„	—	Zweedsch	schip	Francesca	Moller	Singapore
„	9	Nederlandsch	bark	Holland	B. Auffmorth	Soerabaija
„	—	„	schip	Elisabeth Antoinetta	H. A. Besier	„
„	—	Ned. Indisch	bark	Kaliemaas	Sech Bagawie	Palembang

In lading liggende schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer	Amsterdam	Haager & Schuurman.
„	„	Zeevaart*	Biesthorst		„
„	schip	Prins Frederik der Nederlanden*	C. C. de Wit	Padang	„
„	„	Zeeploeg*	F. H. Kramer		„
„	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman		„
„	„	Yssel	Maarschalk	Cheribon via Sam. en Soer.	Schimmelpenninck & Co.
„	„	Christiaan Louis	W. de Vos		„
„	„	Java's Welvaren	Doornbos	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
„	brik	Catharina Geertruida	E. E. Mos	„	Jacometti & Co.
„	„	Jacqueline en Elise	B. Sikkens		Busing, Schröder & Co.
„	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	schip	Nassau*	Huffnagel	Japan	Dümmler & Co.
„	„	Zeelandia*	W. Blaakhert	Australie	Maclaine, Watson & Co.
„	„	Admiraal de Winter*	Jansen		van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Princes Sophia	A. P. Hoffman		„
„	„	Wilhelmina*	van Dalen		„
„	„	Bulgersteijn*	Verhagen		„
„	bark	Eensgezindheid*	B. G. Flik	Australie	B. Kopersmit & Co.
„	schip	Vijf Gebroeders*	G. J. Teensma	Samarang	„
„	„	Californie*	M. de Wijn	Indramaijo via Tagal	„
„	„	Biesbosch*	J. H. Mugge		„
„	„	Willem de Eerste	T. J. Nieufeld	Ned. via Tjilatjap	J. Cezard & Co.
„	bark	Juno	G. J. Bruijns		„
„	„	Maria Veronica	Mulder	Soerabaija	E. Moormann & Co.
„	„	Goede Vertrouwen	D. J. Kraan	Nederland	„
„	„	Jan Daniel*	Hagers		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	„	Fop Smit	Hoefman	Soerabaija	„
„	„	Whampoa	van der Hoff		„
„	schip	Maria Elisabeth Margaretha*	Bauditz		„
Nederl. Ind.	bark	Iskandria*	D. F. Varkevisser	Soerabaija	B. J. Jacobs.
„	„	Lachmadie	Said Alhabsie	Samarang en Soerabaya	„
„	„	Marzoek*	Said Alhassij		„
„	„	Alnoer*	Sech Sultan	Samarang	„
„	brik	Arachman*	Moh. Seman	Banjermassing	Buijs, Jacobsen & Co.
„	„	Roodatool Djaina*	Hadjie Moh. Said		„
„	„	Vernon*	C. M. van Nooijen		„
„	bark	Salma thans hern. Taip*	Abdullatip		„
„	schoener	Coquette*	Ardie	Soerabaija	Morgan, Melbourn & Co.
Engelsch	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
„	bark	Nina*	Jally	Singapore	Wilson & Co
Fransch	„	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder,
„	schip	Estelle et Reine*	E. L. de la Chapelle		E. Moormann & Co.
„	„	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
Zweedsch	bark	Victor*	A. Prehn		„
„	„	Elisabeth*	J. H. Knoll		Busing, Schröder & Co.
„	„	Familin*	A. W. Cederberg		„
„	„	Eclipse	Brand		„
„	„	Dygden*	Pettersson	Nederland	C. Bahre & G. Kinder.
„	„	Löven*			Metzendorff, Wilmans & Co.
Pruissisch	schip	Johanna Wagner*	Woerst		„
Deensch	bark	Concurrent*	Davidson		„
Amerikaansch	schip	Time*	Howes		Paine, Stricker & Co.
„	brik	Smallwood*	Martin		„
„	schip	Black Sea*	Cate	Californië	The Borneo Comp. Limited.
Hamburgsch	„	Makassar*	Gödje		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	bark	Dorothea*	Gantschow		„
„	„	Christiaan*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.
Bremer	„	Leontine*	Schweitzel	China	E. Moormann & Co.
„	schip	Asia*	Nutshorn		van Ommeren, Rueb & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Van
Maart	25	N. I.	bark	Kim Hing Sing	Lim Biauwtioe	Cheribon
„	26	„	stooms.	Menado	A. Couteron	Soerabaija
„	—	„	bark	Alnoer	Sech Marzoekie	„
„	27	„	„	Bientang Anam	D. J. de Gee	Riouw
„	—	„	schoen.	Srie Bientang	Geci Akauw	Muntok
„	28	„	stooms.	Banda	W. Vogel	Soerabaija
„	—	„	bark	Faulkool Nassar	van Gaerling	Singapore
„	29	„	schoen.	Louise	Lim Boengiok	Muntok

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Naar
Maart	26	N. I.	brik	Lina	Steevensz	Tag. en Singa[illegible]
„	—	„	bark	Ararat	J. Steendam	Singapore
„	—	„	stooms.	Menado	A. Couteron	Batavia
„	28	Ned.	bark	Eduard Marie	Remmers	China
„	29	N. I.	„	Ellen	Wentholt	Pekalongan
„	—	„	stooms.	Banda	W. Vogel	Batavia

In lading liggende schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	schip	Philips van Marnix	E. van Duijn	Batavia	B. Kopersmit & Co.
„	„	Amerika	P. L. Zeeman	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	„	Jacoba Cornelia Clasina	J. A. Delclusur	Soerabaija	„
Nederl. Indie	stoomb.	Lady Mary Wood	S. van Hulstijn	Batavia	Wermuth & Co.
„	bark	So-oot Ban	Sech Banseer		Gezagvoerder.
„	„	Generaal Michiels	de Wilde		Dorrepaal & Co.
„	„	Kim Ting Sing	Lim Biauwtioe		Gezagvoerder.
„	„	Kim Tik Sing	Oeij Mooij	Riouw en Sing	„
„	„	Alnoer	Sech Marzoekie	Batavia	„
„	„	Bientang Anam	D. J. de Gee		„
„	„	Foulkool Nassar	J. H. van Carling	Soerabaija	„
„	schoener	Louise	Liem Boengiok		„
„	„	Fatahoel Salam	Sjixja		„
Engelsch	„	Good Luch	Hadjie Achmat		„
Hamburgsch	schip	Marion	J. H. Niemann		„
Mecklenburgsch.	„	Graaf Arthur Bernstorff	P. Schneider	China	C. Damnitz & Co.
Siam	bark	Kiem Hok Lie	Ong Tjaij	Singapore	Gezagvoeder.
„	brik	Kim Tatjoe	Njo Samho		Wermut & Co.

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Van
Maart	26	Z. M.	stooms.	Samarang lt. t/z 1ste kl.	D'Hamecourt	Banjoewangie
„	—	N. I.	bark	Fathal Hair	Sech Bahaloon	Grissee
„	—	Ned.	schip	Eve dina Eliza beth	C. J. Tonjes	Makasser
„	—	Fr.	„	Concorde	B. J. Bertin	Balie
„	27	N. I.	bark	Boesrool Karim	Said Hanneman	Bandjermass.
„	29	„	kotter	Krabbe	Mardam	Passoeroean
„	30	„	stooms.	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Batavia

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen.	Gezagv.	Naar
Maart	26	N. I.	bark	Bach Mastora	Said Alhabassij	Benthain
„	27	„	stooms.	Banda	W. Vogel	Batavia
„	—	„	bark	Foolkool Haer	Sech Aboebakar	Pekalongan
„	29	„	„	Voolkoos Seroer	Sech Bahaloon	Sandelh. Eil.
„	—	„	„	Denn. Bient, Toedjoe	Tan Soctioug	Riouw
„	30	Z. M.	stooms.	Medusa kapt. luit. t/z.	W. v Meeteren	om de Oost
„	—	Ned.	schip	Zephir	N. J. de Vries	Nederland

In lading liggende schepen *te Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch....	bark	Johanna Maria Christina	C. Gorter		Fraser, Eaton & Co.
"	"	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		"
"	"	Drie Vrienden	L. P. Anderson		"
"	"	Zaanstroom	Schaap		Schimmelpenninck & Co.
"	schip	Derkina Titia	Esink		"
"	"	O. I. Packet	Postma		"
"	"	Nederland	Hoekstra		"
"	"	Zeenimph	Witsen Elias		"
"	"	Eersteling	Mann		J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Ary Scheffer	Kunst		"
"	"	Minister Thorbecke	C. van Duijn		"
"	bark	Laurens Koster	Koenen		"
"	"	Comm. des Konings van der Heim	J. van Zanten	Panaroekan	"
"	"	Delfshaven	Schaap qq.		B. Kopersmit & Co.
"	"	Baltimore	Brakke		"
"	"	Patriarch Samhiri	G. G. Lion		"
"	"	Stad Gouda	K. D. Breuning		"
"	"	Gebroeders Houtman	C. J. Bax	Nederland	B. J. van Eck & Co.
"	"	Broedertrouw	Rotgans	China	"
"	"	Stad Nijmegen	H. P. Cruijs	Batavia	"
"	"	Ferdinand en Louis	De Weerd	Australie	McMillan, Marten & Co.
Nederl. Indie....	"	Wilhelmina Cox	Deibel		Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
"	"	Union	G. Schuit		B. J. van Eck & Co.
Engelsch..........	"	Sophia Fraser	Morris		Hill, Broekman & Co.
"	"	Fleda	Sauders		"
"	"	Sea Witch	Devine	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Fransch............	"	Concorde	Bertin		"
Bremer............	"	Franklin	F. H. Stokman		B. J. van Eck & Co.
Balische............	brik	Doris	Tan Tik Tjan	Balie	Hill, Broekman & Co.

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart 11	Ned.	bark	Vier Gebroeders	J. C. Buuk	Sam via Soer.

Vertrokken schepen van *Bezoekie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart 10	Ned.	schoen.	Zephir	N. J. de Vries	Pasoeroean
" 12	"	schip	Immag. Sara Clasina	M. van Gijzel	Panaroekan

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart 24	Ned.	schip	Cornelia Geertruida	Hoeksma	Soerabaija
" 25	N. I.	"	Kraton	Coldenhoff	"
" 26	"	kotter	Krabbe	Mardam	Probolingo
" —	"	schoen.	Bella	Juno	Soerabaija
" 29	"	kotter	Little Tot	Katjoong	"

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart 26	Ned.	schip	Willem de Clercq	P. Ouwehand	Nederland
" —	"	"	Agneta	G. Grivel	"
" —	"	"	Carolina Geertruida	C. E. Hoeksma	Probolingo
" —	N. I.	schoen.	Witch of the Wave	Djin	Pamanoekan
" 29	"	kotter	Krabbe	Mardam	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart 1	Ned.	schip	Maasstroom	F. Mellema	Probolingo
" 3	"	"	Jacobus	J. J. van Loon	Soerabaija
" 6	"	"	Auna	J. H. Dabroek	Passoeroean
" 10	"	"	Diana	E. H. Masdorp	Probolingo
" —	Zweed.	"	L. A. Bang	P. J. Mark	Soerabaija
" —	"	"	Sydpolen	Soderberg	"
" 11	Ned.	"	Atlantic	M. Fleedwood	"
" 12	"	"	Bezoekie	L. v Bueren	"
" —	"	"	Kinderdijk	Zwanenburg	"
" —	"	"	Gertrude	J. M. Sobels	Sumanap
" —	Zweed.	"	Oscar 1	Blomquist	Soerabaija
" —	"	"	Fortuna	de Ligny	"
" —	"	"	Tasmania	B. J. Jonker	Passoeroean
" 13	Ned.	brik	Johannes Albertus	J. C. Londt	Soerabaija
" —	"	schip	Jeannette	F. Visser	Tjilatjap
" 14	Eng.	"	Crest of the Wave	John Steele	Liverpool
" —	Ned.	"	Joan Jacob	R. Wilphorst	Soerabaija
" 17	Eng.	"	Swan	J. M. Craig	Balie Badong
" —	Frans.	"	Concorde de Nantes	Bertin	Lombok
" 18	Z. M.	stooms.	Samarang lt. t/t 1ste kl.	d'Hamecourt	Soerabaija
" —	Ned.	schoen.	Johanna Louise	C. D. Popken	"
" 21	"	schip	Bellatrix	van der Wijck	"
" —	Frans.	"	Concorde de Nantes	Bertin	uit zee terug

Vertrokken schepen van *Banjoewangie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart 6	Ned.	schip	Jacobus	J. J. van Loon	Hudson-baai
" 8	Amerik.	"	John A. Robb	A. Baker	om de Zuid
" 12	Zweed.	"	L. A. Bang	P. J. Mark	Cowes
" —	"	"	Sydpolen	Soderberg	Gottenburg
" 13	Ned.	"	Gertrude	J. M. Sobels	Pangool
" 14	Zweed.	"	Atlantic	M. Fleetwood	Amsterdam
" —	Ned.	"	Jeannette	F. Visser	Sumanap
" 15	"	"	Anna	J. H. Dabroek	Amsterdam
" —	"	"	Diana	E. H. Masdorp	"
" —	"	"	Bezoekie	L. van Bueren	Rotterdam
" —	"	"	Fortuna	M. de Ligny	Nederland
" —	"	"	Tasmania	B. J. Jonker	Amsteadam
" —	"	brik	Johannes Albertus	J. C. Londt	"
" —	"	schip	Joan Jacob	R. Wilphorst	Sydney
" 16	"	"	Kinderdijk	D Zwanenburg	Amsterdam
" —	Zweed.	"	Oscar I	Blomquist	Rotterdam
" —	Eng.	"	Crest of the Wave	Joh Steele	Shanghay
" 17	Frans.	"	Concorde de Nantes	Bertin	Singapore
" 18	Eng.	"	Swan	J. M. Craig	Balie Beliliug
" 21	Ned.	"	Maasstroom	F. Mellema	Nederlana
" —	"	schoen.	Johanna en Louise	C. D. Popken	Tjilatjap
" 24	Z. M.	stooms.	Samarang lt. t/z 1ste kl.	d'Hamecourt	Soerabaija
" —	Frans.	schip	Concorde de Nantes	Bertin	"

Ter reede liggende schepen te *Decima*, dd. 4 Maart 1859.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederl.	bark	Jan van Brakel.......	Batavia.	L Kniffler & Co.
"	"	Alida Maria............	"	H. A. Spengler & Co.
"	schip	van Gaien..............	"	"
"	schoener	Anna en Geertruida.	Shanghay...........	J. Schut.
"	brik	Schiller................	....	L. Kniffler & Co.
Engelsch	bark	Emma	Shanghay............	H. A. Spengler & Co.
"	"	Lord Clarendon........	"	Textor & Co.
"	schip	Verail...	"	Laureiro.
"	"	Egmond,................	Londen.	"
"	bark	Bride of the Seas....	....	Ezechiel.
"	schip	Tungwa................	....	J. G. Walsh.
"	schoener	Cepha	....	Laureiro.
Amerik.	bark	Ann.....................	Shanghay,..........	....
"	"	Rapid..................	....	....
"	"	Wahler................	....	....
Jap.	stooms.	Nagasakie..............	....	....
"	"	Jedo.....................	....	....
"	"	Soembing..............	....	....

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 23 Februarij.

De staatkundige gezigteinder is nog meer bewolkt als bij het vertrek van onze vorige editie, ten minste de onzekerheid omtrent de al of niet vredelievende ontknooping der bestaande verwikkelingen is onveranderd gebleven, waardoor aller aandacht hierop meer en meer gespannen blijft en de goederenhandel merkbaar wordt belemmerd, terwijl het bij sommige artikelen, b. v. Suiker reeds een' nadeeligen invloed op de waarde heeft uitgeoefend. Alleen Huiden maken hierop eene uitzondering. Dit artikel schijnt meer de attentie te trekken en vindt toenemende vraag; zijnde daarvan in de vorige week verscheidene partijen tot zeer vaste prijzen verhandeld.

Men verliest zich voortdurend in de meest uiteenloopende gissingen omtrent: het einde van de pijnlijke onzekerheid en oppert daarbij reeds de vraag, wat voor den handel de gevolgen zullen zijn, indien het tusschen Frankrijk en Oostenrijk tot een oorlog mogt komen. Ondertusschen blijven de houders van koloniale producten vast gestemd, onder anderen van Koffij, welk artikel sedert de vorige week weder meer vraag vond en thans op 35½ c. voor goed ordinair Java wordt gehouden.

Den 9den dezer werd door de N. H. M. hare voorjaarsveiling aangekondigd. Dezelve zal plaats hebben te Rotterdam op den 30sten Maart en bestaan uit

87,798	balen	Java	Koffij,	liggende	te	Rotterdam.
7,889	"	Padang	"	"	"	"
240,100	"	Java	"	"	"	Amsterdam,
20,420	"	Padang	"	"	"	"
26,446	"	Java	"	"	"	Middelburg.
20,135	"	Dito	"	"	"	Dordrecht.
30,436	"	Dito	"	"	"	Schiedam.
480,224	balen.					

De directie gaf tevens de verzekering dat zij voor hare Najaarsveiling van 1859 welke te Amsterdam zal gehouden worden, geene andere Java en Sumatra Koffij dan bovengemelde hoeveelheid aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschadigde Koffij, waarvan de verkoop noodzakelijk zal worden geacht. De monsters zullen op Dingsdag 1 Maart verkrijgbaar zijn. Daar deze aankondiging geheel aan de algemeene verwachting beantwoorde, zoo influenceerde dezelve zeer weinig op den stand van het artikel, hetwelk zich voortdurend goed souteneerde. De afdoeningen uit de 1ste hand bepaalden zich tot 1300 bn. Java per *Bellatrix*, welke tot geheimen prijs aan één huis werden verkocht en de tegen 16 dezer in veiling aangeslagen ca. 4200 bn. dito ex *Northumbrian* en *Krimpenerwaard* welke kort na onze vorige uit de hand koopers vonden tot 33½ c. Vooral groene soorten vinden gedurende de laatste 8 dagen meer vraag en werden daarvan eenige ceelen verhandeld tot 34½ c. voor No. 20, 84¾ c. voor No. 24 en 33½ c. voor No. 27. De disponibele voorraad voor zuiversmakende soorten begint zeer te verminderen.

Ruwe **Suiker**. Sedert de laatste 14 dagen is het artikel belangrijk teruggegaan, gelijk de volgende afdoeningen die sedert dien tijd plaats gehad hebben, aantoonen, als:
1418 kr. No. 16 à 17 *f* 38¾, per *Reijerwaard.*
1363 " " 13 per *Alcor*, zeilende, tot Nov. prijzen.
1199 " " 8 à 9, per *Copernicus*, zeilende *f* ½ onder Nov.
582 " " 16 à 17, per *Copernicus*, zeilende, *f* 1 onder Nov.
terwijl de verdere laatst aangekomen ladingen, te zamen circa 7000 kranj., uit gebrek aan kooplust opgeslagen moeten worden. Deze kwantiteit kan eerstdaags met nog 11,000 kranj. van particulieren vermeerderd worden. Van Surinaamsch werden verkocht 45 vn. à *f* 32 à *f* 32½ voor middelbare kwaliteit. De voorraad der N. H. M. beloopt thans 88,000 kranj. in alle havens, waarvan 57,000 in veiling aangekondigd tegen 8 Maart.

In **Thee** vond, door de vastere houding der verkoopers, minder omgang plaats. Ordinaire Chineesche Congo is tot 80 c. gevraagd, terwijl men op 83 à 85 c. houdt. Gisteren zijn uit de 1e. hand tot geheimen prijs afgedaan 108/4 kn. Congo No. 70, ex *Maggie.* Te Londen noteert men thans ord. Congo 1/1½ d.

Rijst vast op de vorige prijzen, met kleine geregelde vraag naar gepeld zoowel voor het binnenlandsch gebruik als voor uitvoer. Vooral fraaije soorten waren in de laatste dagen, waarschijnlijk door gebrek aan *Carolina*, meer gezocht. Kort na de afdoening, vermeld in de Laatste Berigten van onze vorige, van 1400 bn. Rangoon tot *f* 5¼ (zijnde het restant der lading ex *Admiraal de Winter*, waarvan vroeger een gedeelte tot *f* 5⅓ werd verkocht), kwam nog de verkoop tot stand van 6000 bn. Tafel- ex *Cornelia* tot *f* 8½ en *f* 9. Sedert is er in de 1ste hand niets omgegaan dan ca. 3900 bn. beschadigde *Necransie*, welke heden in veiling verkocht zijn tot *f* 3¼ à *f* 5¼ naar mate der beschadigdheid.

Specerijen. Noot vond na het vertrek van onze vorige meer vraag, hetwelk aanleiding gaf tot verscheidene omzettingen, waardoor de notering steeg op 117 à 118 c. voor No. 1 en 106 à 108 c. voor No. 2. Sedert de vorige week is de vraag echter verminderd, waardoor men thans weder iets beter zou kunnen koopen. Foelie en Nagelen zonder handel. Men noteert thans: Noten No. 1. 116 à 117, No. 2. 105 à 108, No. 3. 60 à 65; Foelie C. 95 à 97. Nagelen 24 à 26.

De omzet in Java **Tabak** bepaalde zich sedert onze vorige tot 3413 pakken hoofdmerk G 1, aangevoerd per *Diligence*, welke bij inschrijving tot geheimen prijs werden verkocht. Java dek soorten blijven gevraagd; ook voor Manilla vertoont zich eene betere stemming. Van laatstgenoemde soort zijn uit de 1ste hand afgedaan 80 pakken Manilla Cagaijan ex *Eagle*, benevens 58 pakken dito. dito. opgehouden in veiling Nov. A°. P°.; van beide partijtjes is de prijs geheim gebleven.

Katoen in gunstige stemming. Van Suratte werden een paar honderd b. tot iets hoogere prijzen omgezet. In Amerik. ging niets om in afwachting van den aanslag der N. H. M. veiling, welke men dagelijks te gemoet ziet.

Huiden in vaste stemming en met goede vraag, vooral voor prima ligtwigten Java Runder-, zijnde de volgende niet onbelangrijke partijen tot verhoogde prijzen omgezet voor binnenlandsch gebruik en voor uitvoer, als:

1000 stuks	Samarang	Koe-	per	*Admiraal van Kinsbergen*	tot	50 à 55 c.
6000 "	"	"	"	*Krimpenerwaard*	"	48 " 54 "
500 "	"	"	"	*Twisko*	"	49 " 50 "
157 "	Soerabaija	"	"	"	"	33 " 36 "
1750 "	Akijab	"	"	*Juno*	"	28 " 35 "

(*Wordt vervolgd*)

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 8 Febr. Soerabaija, Swarts, Batavia.
Hollands Trouw, Keuker, dito.
Vriendschap, Buys, dito.
11 Josepha Louisa, Nap, dito.
12 Euterpe, Kuipers, dito.
Golden Rule, Maijo, dito.
13 Bijenkorf, Vogelenzang, dito.
Hellevoetsluis. 8 Febr. Wabama, Doty, New-York.
12 Proteus, Kikkert, Batavia.
Reijerwaard, Bruigom, dito.
15 Ellida, Goldberson, dito.
17 Sophie Elisabeth, v. d. Hoef, New-York.
Texel. 8 Febr. Jacoba Christina, Berk, Batavia.
Australië, Strömberg, dito.
Maria Agnes, ten Brink, Patjitan.
9 Grootm. Nationaal, Giesse, Batavia.
Anna Maria Wilhelmina, Jansen, dito.
Mathilda, Fekkes, dito.
12 Amstel, Rademaker, dito.
13 Peking, Croese, dito.
14 Schoon Verbond, Borchers, dito.
15 Petronella Catharina, Hagen, dito.
Albatros, Haasnoot, dito.
21 Gezusters, Visser, New-York.
23 Caroline, Bacher, Rio-Janeiro.
Vlissingen. 10 Febr. Abeona, van der Valk, Buenos-Ayres (n. Antw.)
Ceres, Holst, dito. (n. dito.)
15 Joh Gesina, Frankenbusch dito. (n. dito.)
18 Ida Maria de Raath, de Boer, dito. (n. dito.)

Vertrokken.

Brouwershaven. 8 Febr. Wieland, Osterman, New-York.
Tuisko, Danneman, dito.
Hellevoetsluis. 9 Febr. Ernte, Ohlrich, Valparaiso.
Reliance, Irvine, Boston.
13 Joseph Clark, Kayzer, N.-Orleans.
Texel. 9 Febr. Agatha en Maria, v. Zijp, Liverpool.
23 Sumatra, Grivel, Batavia.
Herm. Maria Elisabeth, Bonjer, Samarang.
Aletta Augusta, Tinholt, Valparaiso.
Telemach, Gärdes, New-Orleans.
Eclipse, Doekzen, Londen.
Pieter Schoenmaker, v. Varelen, Cardiff.
Galilei, Kock, Swansea.
Vlissingen. 8 Febr. Nina, Huisman, Rio-Janeiro.
9 Sirene, v. Gelderen, Buenos-Ayres.
Alida Carolina, Driesman, dito.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 24 Febr. President Ram, Ulrich, Batavia.
Joan Laseur, dito.
Duisburg, Wiegman, New-York.
Hellevoetsluis. 24 Febr. Factory, Jansen, Batavia.
Eugenie, Bargman, dito.
Rob. Henricus, Mulder, Singapore via Hartlepool.
Padang, Zwart, dito. via Cardiff.
Wilhelmine, Ihnen, Melbourne (via Newport).
Nordstjernen, von der Ohe, Montevideo en Buenos-Ayres.
Texel. 24 Febr. Rijnbrand, Lange, Batavia.
Antonia Petronella, Vorendijk, dito.
Vereeniging, de Jong, dito.
Nicolaas Witsen, Stoffels, dito.
China, Luttenberg, Soerabaija.
Jan van Brakel, de Roever, K. de G. Hoop.
Fosca Helena, de Waal, New-York.
Stad Assen, Haverbult, Londen.
Telegraph, Rolufs, dito.
Anna en Elise, Jaski, Newport.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 9 Febr. Wm. Simpson, Splatt, Java.
laadt weder n. Batavia.
10 Monnikendam, Davids qq., Rio-Grande.
Holyhead. 10 Febr. Economy, de Jong, Liverpool (n. Buenos-Ayres.
11 Pauline Const. Eleonore, Pybes, dito. (n. Rio-Janeiro).
Hendr. Willem Karel, v. Ingen, dito. (n. Buenos-Ayres).
Queenstown. 18 Febr. Zwaan, Dobbenga, Buenos-Ayres.
Clyde. 8 Febr. Strathfieldsay, Mc.Newis, Java.
Hartlepool. 8 Febr. Hendrika, Bonn, Rotterdam.
vertrok 17 n. King G. Sound.
Bremerhaven. 11 Febr. Iffland, Kier, Batavia.
St. Nazaire. 7 Febr. Chili No. 2, Vue, dito.
Triëst. 17 Febr. Alberdina, Scherpbier, Rio-Janeiro.
Fernambucq. 23 Dec. Speculant, v. Wagtendonk, Rotterdam.
vertrek 12 Jan. n. Bahia.
11 Jan. Westerkwartier, de Lange, Londen.
Buenos-Ayres. 26 Nov. Hendrik Jan, v. d. Meyden, Cadix.
om voor Antwerpen te laden.
Rio de Janeiro. 12 Dec. Anna Maria Henrietta, Zwanenburg, Triëst.
laadt voor het Kanaal.

Vertrokken.

Londen. 11 Febr. Eliza Thornton Maxwell, Batavia.
vertrok 16 v. Deal.
Dartmouth. 16 Febr. Bernardina, Brouwer, (v. dito.) Valparaiso.
Sirene, v. Gelderen, (v. Antwerpen) Buenos-Ayres.
Falmouth. 18 Febr. Willem Kroonp. der Nederl., (v. Rott.) Batavia.
Holyhead. 8 Febr. Joan Melchior Kemper, Salm, (v. Liverp.) Batavia.
Queenstown. 18 Febr. Inkerman, Sandström, (v. Rott) New-York.
Liverpool. 3 Febr. Pauline Const. Eleonore, Pybes, Rio-Janeiro.
1 Chas. Brownell, Baxfield, Batavia.
Economy, de Jong, Montevideo.
21 Goede Verwachting, v. Lindonck, Batavia.
Cardiff. 5 Febr. Cath. Maria, Ballot, Hongkong.
Newport. 15 Febr. Nederland en Oranje, Rosier, Adelaide.
Lamlash. 7 Febr. Finelly, Murray, Batavia.
Hamburg. 22 Febr. Clara Wilhelmina, Zuiderduin, Montevideo.
Lissabon. 4 Feb. Maria, Wardkes, Rio-Grande.
Cadix. 2 Febr. Antoinette, de Winter, Montevideo en Buenos-Ayres.
11 Corn. Berendina, Pot, Rio-Grande.
Rio de Janeiro. 24 Dec. Gesina Geertr., Bontkes, 't Kanaal.

In Lading.

Londen. 15 Febr. Eppo Hendrik, Schut, Rio-Janeiro.
Liverpool. 21 Febr. Sveridge, Wiberg, Batavia.
New-York. 29 Jan. Bosphorus, Kruisinga, dito.

Zeilklaar.

Cadix. 11 Febr. Alida, Kievit, Montevideo.
Boston. 21 Jan. Bengalen, Planter, Rott. (via Charleston.)

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, H. Willebrordus, de Boer. — Zeeland, Hazewinkel. — Maria Anna, ... — Bat. en Soerabaija, Corn. Wern. Eduard, Bakker. — Maria Magdalena, Willenbrik, — Bat., Sam. en Soerabaija, Adm. van Heemskerk, Koning. — Samarang, Vijf Vrienden, Johan. — Padang, Julie. Brem. — Sing. en Hongkong, Sophia Amalia, Veen. — New-York, Wabama, Doty. — Golden Rule, Mayo. — Industrie, Hilken. — Boston, Joh. Beertha, Fenenga. — Jacoba, v. d. Plas. — Thatcher Magoun, Baxter. — J. C. Humphreys, Prince. — Philadelphia, Presto, Cremer.

Amsterdam. Batavia, Kaap Hoorn, Dik. — Bat., Sam. en Soerabaija, Johannes Christiaan, van Heemstede Obelt. — Bat. en Samarang, Bellatrix, Sandberg. — Sam. en Soerabaija, Java Koerier, de Weerd. — Soerabaija, Celeritas, Wagner. — Soer. en Macassar, Marianne, Grönbeck. — Japan (via Batavia), A. R. Falck, van Duyvenbode. — Singapore, Mentor, Duinker. — K. de. G. Hoop, Maria Johanna, Geerling. — New-York, Johanna, Ouwehand. — Alice Tainter, Post.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Josepha Louisa, kapt. Nap, de heer P. D. Idenburg.
Per Petronella Catharina, kapt. Hagen, de luit. der inf. C. T. von Eugen.
Per Jacoba Christina, kapt. Berg, de heeren A. Taunay, controleur met echtg. en 4 kinderen, J. A. Haakman, luit. t/z., en D. Boes Lutjens, Oost-Ind. ambtenaar.

Vertrokken Passagiers.

Naar Samarang: Per Hermine Marie Elizabeth, kapt. Bonjer, de heeren M. C. Cornelissen, C. M. H. Rant en M. van der Lee Broekhuisen.
Naar Valparaiso: Per Ernte, kapt. Ohlrich, de heer S. Hollander.
Naar Triëst: Per Entreprise, kapt. Hut, de heeren G. Hoové, W. F. Hoové en E. J. van der Voort.

MARKTPRIJZEN.

Te Decima.

Invoer.

Sapanhout, Manila $ 0,52 @ $ 0,3 ℔ katje; veel voorraad en moeijelijk te verkoopen.
——— Java, $ 0,23 @ $ 0,2 ℔ katje, weinig vraag.
Rotting, $ 0,25 @ $ 0,4 weinig voorraad en zonder vraag.
Katoenen goederen, veel voorraad en moeijelijk te plaatsen, en gaan eene verlaging van prijzen te gemoet door de nog te verwachtene aanvoeren van Engeland en Amerika.
Glaswerk, met voorraad, doch weinig vraag en prijzen dalende.
Huiden, onbeduidende voorraad en tot redelijke prijzen goed te plaatsen.
Drills Holl., Eng. en Amerik. gewild, voorraad gering.
Wollen goederen ontbreken.
Specie. Mex. Matten, $ 4,6 @ $ 4,7 Holl. *f* 2,50 $ 4,7 $ 4,9 het op oogenblik flaauw.

Uitvoer.

Boomwas. Tot $ 40 ℔ pic. afgedaan, met toenemende prijzen weinig voorraad.
Soija, $ 9½ ℔ kist, veel vraag en geen voorraad.
Sakkij, $ 2 ℔ kist en $ 10 ℔ tobb, veel vraag en geen voorraad.
Rijst, $ 6,5 ℔ pic. verkocht.
Tarwe, $ 4,3 " " "
Soermé, $ 50 " " "
Raap Olie $ 0,15 @ $ 0,18 ℔ Jap. gantang.
Lakwerk goede kwaliteit niet verkrijgbaar.
Zijde, niet voorhanden.
Ruwe Zijde $ 11½ @ $ 12 ℔ katje, weinig voorraad.
Paijongs, groote voorraad.
Bezems, dito.

te Batavia, van 8 April.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak ....℔ legg.	60.—	65.—	verkoopen.
Cassia, Vera....................	9.—	12.—	zonder voorraad.
Cochenille	2.—	....	Idem.
Klapper Olie....................	18.—	20.—	
Gom Elastiek...........℔ pic.	44.—	45.—	verkocht.
" Benzoin	80.—	120.—	zonder omzet.
" Dammar.........℔ pic.	25.50	26.—	verkoopen.
Gutta Percha....................	......	......	niet aanwezig
Rotting, Banjermassing.......	10.50	11.—	prijzen dalende.
" Padang	7.—	7.50	gewild.
Foelie N°. 1....................	60.—	65...	met weinig vraag.
Huiden, Koe...........℔ st.	3.—	3.75	Idem.
" Buffel............."	3.—	3.50	Idem.
Indigo...................℔ pd.	4.10	......	te Samarang afg.
Kruidnagelen....................	......	......	een kleinigh. entr.
Koffij, Java.....................	......	......	geene verkoopen.
" Padang	......	—.—	Idem.
Notenmuscaat No. 1........	85.—	90.—	weinig gezocht.
Peper, zwarte	21.—	23.—	verkoopen.
" witte.....................	44.50	....	Idem.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	....	zonder omzet.
" Java.......℔ pic.	5.—	.....	Idem.
Suiker No. 16	19.—	....	geringe voorraad.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	......	......	niet voorhanden.
" Witte Batavia 1e kwalit.	145.—	165.—	afgedaan.
" " " 2e "....	140....	......	van de hand gezet.
" Carga....................	110.—	120.—	met afdoeningen.

Wisselcoers. Op Holland 6m/dato *f* 99,— @ Pari.
" Engeland 6m/zigt *f* 11,50 ℔ £.
" Singapore *f* 2,65 ℔ $.
" China *f* 2,67 ℔ $.
" Calcutta *f* 122,— ℔ 100 Comp. Rop.
Gouv. trekt @ 99 pCt.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 7den tot en met den 9den April 1859.

Met het Ned. Schip Hollandia, kapt. C. C. Ruige, de majoor der Inf. G. H. Tromphelder van Soerabaija.

Met het N. I. stoomschip Samarang Packet, kapt. J. F. Scheel, de hh. de Clerq, Nettekoven en S. de Koster, benevens Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Met het N. I. stoomschip Padang, kapt. C. C. L. Neyts, de 1e Luit. Buijs en Gaste, de heer Jansen en Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

Met de Ned. bark Jannetje kapt. Lupcke, de kapt. der Inf. P. F. E. F. J. Sauressig, de 2de Luit der Art. A. H. Winter, de 2de Luit. der Genie J. Kat, de off. van Gez. 3de kl. L. C. A. Romback en 125 onderoff. en manschappen van Rotterdam.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 7den tot en met den 8den April 1859.

Met het N. I. Stoomschip Menado, kapt. A. Couteron, Z. M. [illegible] de Molukkos.

Met het N. I. stooms. Ambon, kapt. A. G. Bosch, Z. M. [illegible] neo Westkust.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP. te BATAVIA.